

Potovanje z letalom v ZDA povsem varno, meni unija pilotov

WASHINGTON, D.C. — John J. O'Donnell, predsednik 33.000-članske Zveze pilotov, unije, ki predstavlja pilote, zaposlene v amerškem civilnem letalstvu, je dejal, da je potovanje z letalom v ZDA varno kljub štrajkom okrog 12.000 kontrolorjev poletov. Le-ti štrajkajo vse od 3. avgusta.

O'Donnell je rekel, da je prejel več tisoč telefonskih in drugih poročil od pilotov, članov unije, ki so skoraj brez izjeme trdili, da je nadzorovanje poletov varno in učinkovito in da ni nobene posebne nevarnosti. Razmere so enake tistim, ki so prevladovali v letalskem prometu pred začetkom štrajka kontrolorjev.

Robert E. Poli, predsednik unije, ki predstavlja kontrolorje, meni, da poleti niso več varni zato, ker nadomeščajo poklicne kontrolorje manj kvalificirane osebe. Zato Poli svetuje potnikom, naj ne potujejo z letalom.

O'Donnell je kritiziral Polija z ostrimi besedami zaradi teh Polijevih trditvev. Poli skuša pritiskati na letalske družbe, da bi na ta način reševal spor z Reaganovo administracijo, je dejal O'Donnell.

Dejstvo je, da je štrajk kontrolorjev negativno vplival na privatne letalske družbe. Mnogi potniki so odpovedali oz. odložili potovanje z letalom, nekateri poleti so bili ukinjeni, letalske družbe so začele začasno odpustiti iz službe svoje uslužbenke.

Reaganova administracija ne kaže najmanjšega znaka, da bi bila pripravljena na obnovo pogajanj s štrajkajočimi kontrolorji. Še vedno zavzema stališče, da kontrolorji niso več v službi in torej ni nobenega povoda za pogajanja.

Zadnje vesti

• Belfast, Sev. Ir. — Včeraj je v jetnišnici The Maze na posledicah gladovne stavke, ki je trajala 60 dni, umrl 27 let stari član IRA Michael Devine. S svojo smrtjo je Devine postal 10. žrtev te kampanje IRA, namen katere je doseči razna priznanja in ugodnosti za zaprte člane IRA od angleških oblasti. Angleži še vedno smatrajo zaprte člane IRA za navadne zločince, samo organizacijo IRA pa za teroristično gibanje.

• Washington, D.C. — James Brady, tiskovni predstavnik Bele hiše, ki je bil huje ranjen v atentatu na predsednika Ronalda Reagana 30. marca letos, se še vedno nahaja v bolnišnici in je včeraj srečno prešel že četrto operacijo na možganih. Zdravniki so mnenja, da bo Brady okrevl.

• Abidžan, Slon. ob. — Voditelji afriških držav Senegala in Gambije so dosegli sporazum o združitvi obeh držav v novo enoto, ki se bo imenovala Senegambija.

• Ženeva, Šv. — Naftni ministri OPEC držav se sestajajo v tem mestu, a ne morejo doseči sporazuma o ceni nafte.

Novi grobovi

Theresa Zupancic

V St. Vincent Charity bolnišnici je po kratki bolezni umrla Theresa Zupancic, rojena Mencin v Sloveniji, od koder je prišla v ZDA pred 70 leti, vdova po leta 1929 umrlem možu Josephu, mati Josepha, Alberta, Rose Sands ter pok. Andrewa, Stanleyja in Franka, 7-krat stara mati, 16-krat prastara mati, zaposlena kot kuharica pri Towmotor Co. vse do svoje pokojitve, članica Dr. Danica št. 11 ADZ in Kluba slovenskih upokojencev na St. Clair Ave. Pogreb bo iz pogrebnega zavoda Zak na 6016 St. Clair Ave. v ponedeljek, 24. avgusta, ob 9. dopoldne, v cerkev sv. Vida ob 9.30, nato na Kalvarijo, Na mrtvaškem odru bo jutri, v soboto, od 7. do 9. zvečer ter v nedeljo od 2. do 9. zvečer.

Josephine Gornick

V sredo, 19. avgusta, jutraj je na svojem domu na 454 Stevens Blvd. umrla 75 let stara Josephine Gornick, rojena Hrovat v Fitzhenryju, Pa., vdova po pok. možu Johnu, mati Josephine Miles, 3-krat stara mati, 5-krat prastara mati, sestra Johna ter pok. Jennie Lucas in Franka, po smrti moža zaposlena kot pomočnica v kafeteriji šolskega sistema na Richmond Hts. skozi 5 let, članica ADZ št. 4. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v soboto, ob 9.15 dopoldne, v cerkev sv. Paskala Bajlonskega ob 10., nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes, v petek, od 2. do 4. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Mary Helen Buday

V sredo, 19. avgusta, je na svojem domu v Cincinnatiju, Ohio umrla 72 let stara Mary Helen Buday, vdova po leta 1964 umrlem možu Williamu, mati Williamu ml., 2-krat stara mati, sestra Mrs. Dorothy Baird (Fla.), Mrs. Ann Scrivens (Elyria, O.) in pok. Nicholasa. Pogreb bo iz Gdrinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd., jutri, v soboto, v cerkev sv. Jeroma

(Dalje na str. 4)

Na Poljskem dva dni brez časopisov zaradi štrajka tiskarjev

VARŠAVA, Polj. — Končal se je štrajk tiskarskih delavcev na Poljskem, ki je trajal dva dni. Namen štrajka je bil, prisiliti vlado, da bi leta nehala s protinunjsko propagandno kampanjo v tisku. Kot kaže, je bil štrajk učinkovit po vsej Poljski razen v Bydgošču. Bilo je prvič v zgodovini komunizma v tej državi ali sploh kjerkoli v komunistični vzhodni Evropi, da bi prišlo do takšnega štrajka.

Vlada je skušala izdati vsaj vodilne časopise, a ni imela dosti uspeha. Osrednji dnevnik komunistične partije Trybuna Ludu in dnevnik o boroženih sil Zolnierz Wolności, sta bila natiskana na strojih, ki jih lastuje obrambno ministrstvo. Težava za vlado je nastala pri tem, ko prodajalci in raznašalci časopisov po Poljski niso hoteli sodelovati v razpečevanju teh listov.

V nekaterih mestih so tiskarski delavci zasedli tiskarne, da bi na ta način preprečili tiskanje časopisov. V Varšavi so štrajkajoči tiskarski delavci preprečili, da bi natiskane izvide dnevnika Zycie Warszawy odpeljali iz tiskarne.

V uvodniku je vojaški časopis Zolnierz Wolności zastavil vprašanje svojim bralcem, in sicer, kdo je dal Solidarnosti pravico pretrgati zvezo med poljskim ljudstvom in poljskimi časopisi. Uvodnik je trdil tudi, da se bodo razmere v državi zaostrele zaradi najnovejšega, povsem neodgovornega štrajka.

Predstavniki Solidarnosti pa že govorijo o možnosti ponovitve štrajka.

VREME

Pretežno sončno danes z najvišjo temperaturo okoli 80 F. Slično vreme tudi v soboto in nedeljo z najvišjo temperaturo od 80 do 84 F. Dežja ne bo.

Če še niste naročnik
Ameriške Domovine,
postanite še danes!

Letošnje volitve v Clevelandu utegnejo biti zanimive

CLEVELAND, O. — Primarne volitve letos v Clevelandu bodo v torek, 29. septembra. Kandidirali bodo za župana mesta, za vse mestne varde, za razna lokalna sodišča ter druge funkcije. Volitve bodo tudi v mestih na območju Velikega Clevelanda in sosednjih okrajih.

Posebnost v Clevelandu bo v tem, da bodo letos prvič v veljavi 4-letne mandatne dobe za župana in mestne odbornike. Volivci Clevelanda so letos na posebnih volitvah tudi odobrili predlog, po katerem so znižali število mestnih varov do dosedanjih 33 na 21. Zato so meje sedanjih varov precej drugačne od prejšnjih in je v vsaki vardi tudi veliko več občanov oz. volivcev.

Župan George V. Voinovich bo zopet kandidiral in

vse kaže, da bo z lahkoto zmagal nad svojim glavnim nasprotnikom, demokratom Patrickom A. Sweeneyjem. Sweeney je poslanec v ohijjski zakonodaji.

Prihodnje leto bodo volitve za mesto guvernerja Ohia, mnogi v republikanski stranki menijo, da bi bil Voinovich najboljši možni strankin kandidat. Voinovich pa trdi, da ako ga bodo Clevelandčani ponovno izvolili za župana, namerava ostati na tem mestu do izteka mandatne dobe, torej do novembra 1985.

Sprememba mej mestnih varov je povzročila pravcato gnečo kandidatov. Prednost mestnega odbornika je v tem, da je izvoljen za 4 leta in da je letna plača čednih \$25.000 na leto. Slovenci bodo kandi-

Borba zoper 'medfly' napreduje; Japonska odpovedala karanteno

SAN FRANCISCO, Kalif. — V tej državi nadaljujejo svojo borbo zoper škodljivo muho medfly, ki uničuje sadje in ki je zajela rodovitne površine v 5 okrajih severne Kalifornije. Škropljenje iz zraka je bilo učinkovito in predstavniki kalifornijske kmetijske industrije menijo, da medfly ne bo zajela vseh predelov države.

Tudi v Floridi imajo težave s to muho. V tej državi je medfly samo v enem okraju, blizu Tampe. Doslej so našli le 5 takih muh, a so prepričani, da jih mora biti veliko več. Nevarnost je v tem, da se te muhe zelo hitro množijo.

Guverner Kalifornije in sadjarji države so veseli, ker je Japonska odpovedala napovedano karanteno nad uvozom sadja in tudi vseh drugih pridelkov iz te države. Predstavniki japonske vlade so obiskali Kalifornijo in se seznanili s položajem.

Odločili so se, da bo Japonska uvedla karanteno samo na tiste pridelke, ki bi izvirali v okrajih, prizadetih od medflyja. Japonci so pa rekli, da se bodo skrbno zanimali za potek borbe zoper medfly v Kaliforniji. Če bo muha zajela druge kraje, bo Japonska tudi te vključila v karanteno.

Voditelj ameriških črncev Roy Wilkins v bolnišnici

NEW YORK, N.Y. — Roy Wilkins, 79-letni črnski voditelj, ki je vodil organizacijo NAACP polnih 22 let, se nahaja v tukajšnji bolnišnici zaradi obolenja srca. Wilkins je bil načelnik NAACP od leta 1955 do 1977, v dobi torej, ko so ameriški črnci veliko napredovali glede priznanja njihovih državljskih in drugih pravic.

Kot predstavnik črncev, je bil Wilkins večkrat gost v Beli hiši in na kaptolskem hribu, posebno za časa predsednikovanja Johna Kennedyja in Lyndona Johnsona v 60-ih letih.

dirali samo v dveh vardah.

Slovenska naselbina na St. Clair Ave., ki je bila v 23. vardi, je sedaj pretežno v 13. vardi. Sedanji mestni odbornik John A. Milakovich bo zopet kandidiral, a ima kar šest nasprotnikov: Lynn Arko, Ellie Capko, James M. Carney ml., Edmund M. Ciolek ml., Richard S. Price in Gregory M. Sowa. Ni mogoče napovedovati, kdo ima prednost.

Bivši 26. in 32. vardi sta ukinjeni. Obe vardi sta zastopala Slovenca in sicer Michael Polenšek v 26. in David Trenton v 32. vardi. Nova varda v tem severovzhodnem delu Clevelanda nosi številko 11. Polenšek in Trenton sta prijavila kandidaturo. Trenton menda ima prednost. Zelo je priljubljen med svojimi

LOVCA ZDA SESTRELILA 2 LIBIJSKI LETALI; BOJ TRAJAL LE NEKAJ SEKUND

WASHINGTON, D.C. — Preteklo sredo je prišlo do zračnega dvoboja med dvema reaktivnima lovca tipa F-14 ameriških mornariških sil in dvema libijskima reaktivnima lovca tipa SU-22 sovjetske izdelave. Ameriški Pentagon trdi, da sta bila ameriška lovca napadena od Libijcev.

Ameriške mornariške sile so bile na vojaških vajah v južnem delu Sredozemskega morja, kakih 60 navtičnih milj oddaljene od libijske obale. Libija pa trdi, da so vse vode, oddaljene od 200 milj od njene obale, pod njeno kontrolo. Te trditve ZDA in tudi mednarodno pravo ne priznavajo.

Tudi med prejšnjimi vojaškimi vajami ZDA v omenjenih vodah so skušali Libijci povzročiti težave, njihova letala so se približevala ameriškim ladjam in letalom, do streljanja pa ni prišlo. V sredo je bilo drugače.

Ameriška verzija trdi, da je eden od libijskih lovcev streljal na ameriški letali s protiletalsko raketo. Takoj sta ameriška pilota podvela ustrezne manevre, da bi jih libijska raketa ne zadela. Potem sta streljala na libijski letali s protiletalskimi raketa tipa Sidewinder in obe letali sestrelili. Ameriška pilota sta opazila, da se je eden od sestreljenih Libijcev spustil s padalom na odprto morje.

Libijci menijo, da so bili napadeni od Amerikancev in da so sestrelili ameriško letalo. V Pentagonu pravijo, da je ta zgodba izmišljena.

Nobenega presenečenja

Ko je bil obveščen o dogodku na Sredozemskem morju, je dejal predsednik Ronald Reagan, da ni presenečen. Kot kaže, so v ZDA pričakovali kaj takega od Libijcev. Nekateri kritiki celo trdijo, da je Reaganova administracija želela incident z Libijo. To mnenje kritizirajo Reaganovi predstavniki, češ, da je šlo za

obrambo ameriških pravic na odprtem morju in nič drugega.

Obrambni tajnik ZDA Caspar W. Weinberger je govoril na zasedanju organizacije Veteranov tujih vojn, ki je bilo v Philadelphiji v sredo. Tudi Weinberger je rekel, da nista imela ameriška lovca izbire, bila sta prisiljena sestreliti libijski letali.

Weinberger je pripomnil, da so ZDA pripravljene odgovoriti z ognjem tudi v bodoče, ako bodo napadene. Pripravljeni smo braniti svoje interese, je rekel obrambni tajnik. Po teh besedah so ameriški veterani, zbrani v dvorani, močno ploskali.

Spopad v sredo je bil prvič, da je ameriški lovec F-14 sprejel boj z nasprotnikom. F-14 je oborožen med drugim z dvema vrstama raket, Phoenix in Sidewinder. Radarske in druge naprave omogočajo pilotu, da sprejme boj kar s 6 tarčami hkrati.

Libijska letala Suhoj-22 lahko letijo s hitrostjo 1500 milj na uro, niso pa kos letalom F-14.

Ugrabitelji iranske topničarke izročili ladjo Francozom

PARIZ, Fr. — Iranski oporečniki, ki so pred tednom dni ugrabili novo, v Franciji izdelano topničarko iranskih mornariških sil in z njo pluli po Sredozemskem morju, so ladjo izročili Francozom. Topničarka je bila ugrabljena v bližini španskega pristanišča Cadiz, ko je bila na poti v Iran. Pri ugrabitvi so iranski oporečniki ujeli in zadrževali 30-člansko posadko ladje, ki se imenuje Tabarzin.

Cilji ugrabiteljev niso bili nikoli jasni. Nekaj časa je bila ladja Tabarzin v maroškem pristanišču Casablanca, kjer so ugrabitelji dobili gorivo in hrano. Trdili so namreč, da bodo topničarko razstrelili z vsemi člani posadke vred, ako ne bodo preskrbljeni z živžem in gorivom.

Naslednja postaja je bila francosko pristanišče Marseilles. Zopet so zahtevali ugrabitelji gorivo in hrano, Francozi pa se niso vdali. Končno so se ugrabitelji, ki so že bili brez hrane, predali in zaprosili za politični azil. Njihova usoda zaenkrat ni znana.

Bivši iranski šah Reza Pahavi je naročil tri topničarke v Franciji že leta 1974. Francija ni dovolila njihovo izročitev Iranu za časa, ko so bili zadržani v Iranu ameriški talci. Novi francoski predsednik Francois Mitterand je ukinal prepoved pred tedni. Analitiki francoskih razmer menijo, da je Mitterand to storil, ker je hotel na ta način ublažiti Iran zaradi francoskega priznanja političnega azila Abolhasanu Banijusadru.

Podpirajte slovenske
trgovce!

Iz Clevelanda in okolice

Seja—

Klub slovenskih upokojencev v Nevburgu-Maple Hts. ima svojo mesečno sejo v sredo, 26. avgusta, ob 1. uri popoldne v Slovenskem domu na Maple Hts. V predprodaji na seji bodo tudi vstopnice za banket.

Poroka—

Preteklo soboto, na praznik Marijinega Vnebovzvetja, sta se v St. Catharines, Ont., v cerkvi sv. Alfreda, poročila gđc. Mary Jane Ponikvar in g. Tony J. Desanti. Nevesta je hčerka ge. Lucije in pok. g. Jerneja Ponikvarja. Iskrene čestitke in mnogo sreče na skupni življenjski poti!

Rojstni dan—

V ponedeljek, 24. avgusta, bo praznoval svoj 94. rojstni dan g. Jerry Humar, ki biva na Holmes Ave. v Clevelandu. Čestitamo k visokemu življenjskemu jubileju in želimo, da bi slavljenec dočkal tudi stoletnico rojstva!

Zahvala—

Ga. Amalia Lovišček se pristočno zahvaljuje Primorskemu klubu za venec, ki so ga poslali ob priliki smrti moža Ricky-ja Lovišček.

Vpis za Slovensko šolo—

Slovenska šola pri Sv. Vidu bo začela z rednim poukom v soboto, 12. septembra, in sicer od 9. do 11.30 dopoldne. Na ta dan bo tudi vpis učencev. Starši, ki bodo prvič vpisali svoje otroke, naj pridejo z njimi, da vse uredijo. Vpis bo možen tudi v soboto, 19. septembra.

Spominski dar—

John in Ed Kolegar ter Toni Turk so darovali \$35 v tiskovni sklad Ameriške Domovine v spomin pok. Antoina Kolegar, ki je preminula 6. julija 1981. Iskrena hvala!

Tiskovnemu skladu—

G. John Telich C.L.U., Euclid, Ohio je daroval \$25 v naš tiskovni sklad.

G. Alojz Horvat, Berwyn, Ill. je pa prispeval \$22 našemu slovenskemu listu.

Ga. Josephine Trunk, Cleveland, Ohio je pa poklonila \$10 Ameriški Domovini.

Vsem darovalcem hvala lepa!

Potres, ki je razdejal Bosno in Hercegovino, povzročil veliko škodo

SARAJEVO, SFRJ. — Potres, ki je prizadel več krajev Bosne in Hercegovine v četrtek, 13. avgusta, je povzročil veliko škodo. Več škodo povzročajo manjši potresni sunki, ki še trajajo. V nekaterih krajih je bila škoda večja kakor pred 12 leti, ko je bil zadnji močnejši potres v tem delu SFRJ.

Ocenjujejo, da je samo v Banjaluki poškodovanih okrog 2000 zgradb, električno omrežje je bilo poškodovano na več mestih, veliko je razdejanje v Čelincu. V Banjaluki so bile posebno prizadete medicinske ustanove.

Najbolj prizadete od potresa so bile občine Banjaluka, Čelinec, Kotor-Varoša, Sken-dervakuf in Laktaše. Ranjenih je bilo 55 oseb.

Rudolph M. Susel

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — Editor

Published Tuesdays and Fridays except first two weeks in July and one week after Christmas.

NAROČNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece
Petkova izdaja: \$15.00 na leto; Kanada in dežele izven
Združenih držav: \$20.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months
Fridays only: \$15.00 per year — Canada and Foreign \$20.00 yr.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address changes to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

83

No. 90 Friday, Aug. 21, 1981

Porast trgovine med SFRJ in SEV

Gospodarska zbornica Jugoslavije v Beogradu je pred kratkim objavila cenitev dosedanjih letošnjih gospodarskih izmenjav. Po podatkih, ki jih je objavila agencija Tanjug, je razvidno, da bo v tem letu zunanja trgovina s Sovjetsko zvezo dosegla višino 6,000 milijonov dolarjev, kar je približno 250 milijonov nad planom. Prav tako se je močno povečala izmenjava z državami SEV (Sveta za vzajemno pomoč), to je z državami vzhodnega bloka.

Računajo, da bo jugoslovanski izvoz v Sovjetsko zvezo znašal 3,150 milijonov dolarjev, uvoz iz SZ pa 2,850 milijonov dolarjev. V prvih petih mesecih je izmenjava med SFRJ in SZ že znašala 2,550 milijonov dolarjev, od tega je odpadlo na izvoz v SZ 1,360 milijonov dolarjev. Kakor doslej bo tudi v bodoče nafta glavna postavka v uvozu iz SZ, medtem ko jugoslovanski izvoz v SZ sestavljajo v glavnem baker, zlitine, obutev, tekstilije pa stroji za gradbeno industrijo.

V Beogradu skušajo zadnje tedne pojasniti nenaden porast zunanjetrgovinskih poslov med SZ in ostalimi državami SEV na eni strani in med Jugoslavijo na drugi. Ta porast trgovskih stikov s SEV s presenečenjem opazujejo tako doma kot drugod. Beograjski list Nin je 12. julija objavil izjavo neimenovanega vladnega funkcionarja, v kateri zatrjuje, da "ima trenutno Jugoslavija dosti tesneše gospodarske stike s SEV kot sosednja Madžarska." (Madžarska je članica SEV, op. ur.)

Ta novica je povzročila kar zaskrbljenost, češ, da bi take vesti mogle vzbuditi mnenje, da bi mogla Jugoslavija nepričakovano spremeniti svojo zunanje-trgovinsko usmerjenost kljub svoji glasno razglašani politiki o trajnem ravnotežju na gospodarskem (pa tudi političnem) polju med Vzhodom in Zahodom in tudi z državami tretjega sveta. To nenadno povečanje trgovskih stikov je tembolj presenetljivo, če pomislimo na uradno stališče jugoslovanskih gospodarstvenikov. Ti so mnenja, da je postala gospodarska politika držav članic SEV neučinkovita v svojem notranjem in še bolj v zvezi s svetovnim tržiščem.

Primerjava z madžarsko trgovsko izmenjavo so kasneje demantirali, češ da je madžarska trgovina vezana 50% na SEV, medtem ko jugoslovanska izmenjava z državami SEV dosega le 33%. Zanimanje za trgovsko izmenjavo med Jugoslavijo in državami SEV še posebej pa za stike s Sovjetsko zvezo, je naraslo po podpisu petletne trgovske pogodbe med SZ in SFRJ za dobo od 1981 - 1985. To pogodbo so podpisali 15. junija v Moskvi; z njo je predvidena izmenjava v višini 32,000 milijonov dolarjev, kar pomeni rekordno 80% povečanje v primerjavi s prejšnjo pogodbo. Poleg tega pa je SZ dala Jugoslaviji kredit v višini 450 milijonov dolarjev, vračljiv v desetih letih s 4-odstotno obrestno mero in z odlogom vračila za prvi dve leti. Ta kredit bo Jugoslavija porabila za nakupe v Sovjetski zvezi.

Zakaj je Jugoslavija povečala trgovsko izmenjavo z državami vzhodnega bloka, ki ji ne morejo nuditi raznega reprodukcijskega blaga, ki ga nujno potrebuje za svojo industrijo? V to jo sili po izjavah samih oblastnikov in gospodarstvenikov "izbirčnost zahodnega kupea", kateremu je težko prodati jugoslovanske izdelke, dočim je prodaja na Vzhod dosti lažja. Minister za zunanjo trgovino je izjavil, da se je izvoz v dobi od 1. januarja do 15. junija povečal za 20.9%, uvoz pa za 17%.

Toda izvoz na zahodni trg je padel za 9.2%, uvoz pa se je povečal za 15%, kar pomeni, da se je negativna plačilna bilanca z Zahodom povečala za 33.5%. Na drugi strani pa se je v tej dobi povečal izvoz na Vzhod za 53.9%, uvoz od tam pa za 23.9%, kar pomeni, da Jugoslavija v trgovini z Vzhodom nima deficita. Celotni jugoslovanski izvoz je v tej dobi znašal 4,400 milijonov dolarjev, od tega je odpadlo na izvoz v države SEV 2,300 milijonov dolarjev.

Jugoslovanski ekonomisti priznavajo, da trenutno nima Jugoslavija drugega izhoda kot da poveča svoj izvoz v države vzhodnega bloka, to pa zato, ker so zahodne države začele voditi močno izolacijsko politiko. Zavedajo pa se, da ta pot ni najboljša, ker Vzhod ne nudi najboljših pogojev za razvoj gospodarstva in

Beseda iz naroda...

Obisk ameriških Slovencev v Števerjanu

ŠTEVERJAN, It. — "Dobrodošli ameriški Slovenci!" Tako se je glasil napis, ki je v ponedeljek, 20. julija, visel "med borovci" v pozdrav našim rojakom iz Amerike. Ansambel Lojzeta Hledeta jim je namreč pripravil poslovnih večer, ob zaključku njihove turnee po Primorski. Iz Amerike sta prispela mešani pevski zbor Korotan in folklorna skupina Kres, da vrnete obisk, ki ga je leta 1979 izvršil ansambel L. Hlede v ZDA, v organizaciji Zveze Slovenske katoliške prosvete v Gorici na povabilo Sl. Am. Primorskega kluba iz Clevelanda, čigar člani so tudi bili naši gostitelji.

Bil je to izredno uspel polletni večer med košatimi borovci in briški kapljici in okusno pripravljenim prigrizkom. Nekaj pred 21. uro so gostje s tremi avtobusi prispeli na Trg svobode, kjer so jih sprejeli člani ansambla s števerjanskim županom na čelu ter jih povabil "med borovce". Tu je seveda goste sprejela še večja množina ljudi, tako da prijetne družbe in veselega razpoloženja res ni manjkalo. Gostom je ansambel postregel s mesom na žaru ter pristno briško kapljico, nato pa je začel glasbeni del večera. Sledili so uradni pozdravi in izmenjava spominskih daril.

Kot organizator večera je najprej goste nagovoril vodja ansambla Lojze Hlede, katerega govor v celoti objavljamo:

Dragi ameriški Slovenci, članice in člani zbora Korotan, pesalke in pesalci folklorne skupine Kres, pa tudi ostali gostje, lepo pozdravljeni!

Se vedno so nam v prijetnem spominu dnevi, ki smo jih aprila 1979 preživeli med vami v Clevelandu. Z najlepšim veseljem smo takrat doživljali srečanja s sicer novimi obrazi, ki živijo tako daleč od domovine, a vendar tako domačimi, saj nas je družil skupen jezik, pa tudi ljubezen do glasbe in vesele razpoloženje.

V čast smo si šteli, da smo vam prinesli, skupno z dramsko skupino iz Standreže nekaj lepe slovenske besede in pesmi. Takrat se je porodila misel, da bi Vas povabili v Evropo med nas, da bi vam na skromen način vso gostoljubnost, ki ste nam takrat izkazali, povrnil. Pa tudi, da bi sami поблиže spoznali naše kraje in ljudi, še bolj utrdili medsebojne prijateljske vezi, ki smo jih že v Ameriki z vami vzpostavili, zato smo vam želeti med' nas, dragi rojaki!

Ta želja se je te dni uresničila. Tako ste v teh dneh obiskali bližnjo in daljno okolico, nocoj pa ste naši gostje v samem srcu goriških brd, slovenski vasi Števerjan, kjer smo mi doma. Tu živimo, tu delamo, tu se pogosto odmevajo naše slovenske pesmi. Od tu lahko z enim pogledom zajamete to našo Primorsko od Jadranskega morja do Alp, ki jim kraljuje močeno Triglav. Obenem je Števerjan kraj, kjer je vinska trta na gosto posajena in kjer, seveda, je v kleteh dosti sladkega vinca.

No, in v tem okolju smo vam želeti, dragi prijatelji iz Amerike, pripraviti tu poslovilni večer, z željo, da bi vam ostal še dolgo v spominu tako, kot se mi še vedno s toplino pri srcu spominjamo lepih večerov v slovenskih dvoranah v Clevelandu."

Ob koncu je vodja ansambla izročil predsedniku zbora Korotan spominsko plaketo. Za njim je v imenu občinske uprave spregovoril števerjanski župan Stanislav Klanjšček, ki je poleg tople dobrodošlice in prisrčnim pozdravom dejal:

"Prepričan sem, da je nova domovina, v kateri živite, res svobodna ter vam tako omogoča razvoj na vseh poljih človeškega udejstvovanja. Zelim, da bi od nas odšli v zavesti, da ste nam pri srcu in da pozorno spremljamo vaše delo za ohranitev slovenske besede v svetu. To naj bo naše poslovilno voščilo, ko odhajate k našim rojakom na Korosko in se vračate v vašo ameriško domovino."

V spomin na to srečanje je števerjanska občinska uprava podelila gostom lepo sliko, delo goriškega slikarja Andreja Kosiča.

Sledil je še pozdrav tajnika Slovenske skupnosti Marjana Terpina ter deželnega svetovalca dr. Drago Štoke, ki je v imenu deželnega predsednika odv. Comellija pozdravil goste ter se ameriškim rojakom in ameriškemu narodu predvsem zahvalil za vso pomoč, ki so jo nudili naši deželi po katastrofalnem potresu leta 1976.

Spregovoril je zatem predsednik zbora Korotan Ivan Hauptman, ki je dejal, da je res presenečen nad takim sprejemom in tako gostoljubnostjo, ki jo doživljajo tu v Števerjanu. Bil je resnično navdušen in skoraj ni našel primernih besedi, da bi se vsem zadostno zahvalil. V spomin je izročil ansamblu sliko zbora Korotan, okrašeno s ročno izdelanimi narodnimi motivi.

Zaključil se je tako uradni del večera, toda "med borovci" se je še vedno razlegala slovenska pesem in vesele višje ansambla Lojze Hlede. Ob prijetnem kramljanju, v vesele družbi, so se sklepala nova prijateljstva, obujali spomini in kovali načrti za ponovno tako srečanje.

Ob zaključku se v imenu ansambla iskreno zahvaljujem vsem domačinom, prijateljem ter znancom iz Goriške in Tržaške ter onstran meje, ki so se tako številno udeležili poslovnega večera ameriških Slovencev ob njihovi turneji po Primorski.

S. K.

O nedavnem obisku Korotana in Kresa na Primorskem

CLEVELAND, O. — Vse od ustanovitve Slovensko-ameriškega Primorskega kluba so njegovi člani gojili željo, da bi seznanjali tukajšnje slovenske organizacije in

Slovence s tisto slovensko manjšino na Primorskem, ki je prišla po razsulu Avstro-ogrske monarhije oktobra 1918 pod italijansko oblast. Ob zasedbi Italijanov in celo pred prihodom fašistične Italije, se je začel boj primorskih Slovencev za lastni narodni obstoj.

S to željo v srcu in polni navdušenja, so se člani Primorskega kluba oprijeli dela in organizirali aprila 1979 gostovanje ansambla Lojzeta Hledeta in dramske skupine Standrež. Obe goriški kulturni skupini sta se združili za to turnejo pod pokroviteljstvom Goriške Prosvete.

Prav to gostovanje je dalo možnost in zamisel pevske-mu zboru Korotan, da se je seznanil s Primorci z Goriškega. Potem so se Korotanci odločili, da bodo poleg Koroške obiskali tudi Primorsko.

Kot je nam bralcem Ameriške Domovine znano, je pevski zbor Korotan, združen s plesno skupino Kres, odšel julija letos na pot v Evropo ter da je gostovanje na Primorskem in še zlasti na Goriškem sijajno uspelo. Ne le Korotanci in Kresovci, temveč tudi njihovi spremljevalci so bili deležni odkritosrčne gostoljubnosti Goriške Prosvete, ansambla Lojzeta Hledeta ter dramske skupine Standrež.

Sedaj, po končani turneji, se Korotanci, Kresovci in sopotniki vračajo domov polni navdušenja in lepih spominov iz "sončne Primorske", med njimi se pa sliši prijetna zamisel, da bodo čez dve leti organizirali gostovanje goriškega pevskega zbora "Lojze Bratuž".

Upamo, da se bo ta načrt uresničil in se že veselimo nad takšnim kulturnim podvigom ter v naprej nudimo člani Primorskega kluba katerokoli pomoč, kar bodo morali potrebovali organizatorji. Ne le moja malenkost, ampak vsi člani našega Primorskega kluba smo prepričani, da je naše začetno delo pred dvema letoma res obrodilo sad, ki je pripomogel k okre-pitvi slovenske "zavesti na obeh straneh "velike luže" in še zlasti med tukaj rojeno mladino, pri tem pa morda le doprinesel majhen prispevek k boljšemu medsebojnemu razumevanju.

r. h.

(Ceprav sem bil za časa gostovanja Hledetovega ansambla in skupine Standrež še precej na obrobju slovenske skupnosti v Clevelandu, sem bil član Primorskega kluba in sem kot tak od blizu opazoval in občudoval prizadevanja mnogih izredno poštvalnih članov in članic, ki so garali noč in dan, da bi uspešno izpeljali zahtevno nalogo, ki so si jo nadel. Pri tem vem tudi, da ni bilo dosti sodelovanja od nekaterih "sicer vidnih" voditeljev naše skupnosti. Kljub temu je omenjeno gostovanje odlično uspelo, v zadovoljstvo Primorskega kluba in tistih, ki so več ali manj pomagali pri organiziranju tega podviga.

Moje osebno mnenje je, da so organizatorji Korotanova gostovanja letos storili napako, ko niso uradno povabili Primorskega kluba, da bi leta imel predstavnika na sprejemih na Goriškem. Vem, da drugi, ki se čutijo prizadeti zaradi tega, ne bi o tem javno spregovorili besede. Ni tukaj seveda govora o kakih prednostih tega kluba, ampak samo o priznanju tistega, ki si ga je članstvo kluba zaslužilo. Rudolph M. Susel.)

Sporočajte osebne in krajevne novice!

—J (Svobodna Slovenija)

Jože Velikonja:

HELENA REMEC

SEATTLE, Wash. — Chi-kaški prijatelji so se poslovili od Remčeve gospe, sinovi so jo nesli k zadnjemu počitku. Nisem se poslovil, ko sem bil zadnjikrat v Chicagu. Sina Andreja sem prosil, naj ji sporoči moje pozdrave.

Le malo preživelih ostankov njene generacije je še med nami. Jaz spadam v generacijo njenih sinov, preko njih sem jo srečaval, čeprav se je poznanstvo spletlo že med našimi očeti in materami in se od njih preneslo na nas otroke; verjetno bo izzvenelo v novem rodu.

Pri Sempetru, takratnem predmestju Ljubljane, je stala Pollakova tovarna usnja. Pollakovi so stanovali v hiši na ozkem prostoru med nabrežjem in šempetersko cesto. Stara vijugasta cesta nosi danes ime po Trubarju, a ime sosese še ni izginilo. Remčeva mati je izšla iz Pollakove družine.

S sinovi smo se poznali in se še danes. Jaka je bil moj sošolec. Vsa leta v gimnaziji. Bil je precej bolj podjeten, kot sem bil jaz, marsičesa se je lotil, kar meni še na misel ni prihajalo. Izdelal si je lastne smuči, z bratom Vladotom sta delala rakete in skrivala smodnik po predalih — da ga mama ne najde. Gospa Remčeva je bila silno zaverovana v svoje otroke, same sinove; kot njihov prijatelj sem bil dobrodošel pri njih na Kersnikovi cesti onstran Medjatove hiše in dvorišča, kjer so v nizki stavbi Pollakovi prodajali čevlje.

Tudi na Duplici sem bil pri njih. Enkrat smo po Božiču šli na smučanje v Kamnik, pa smo ostali brez snega in nas je pater Vrtovec peljal na obisk k Remčevim na Duplico. Ogledali smo si tovarno, a bolj nam je ostala v spominu domača potica in seveda rakete, ki jih je zvečer Vlado zažigal nam v čast.

Jaka je bil med vrnjenimi. Ne vem, kje je bil pobit. Na Visokem sem pred leti govoril z gospodarjem Debeljakove kmetije, ki mi je pripovedoval, da ga je videval med vojno, po vojni pa ne več.

Tod se nit pretrga. Po koncu vojne sem slišal, da je Peter doktoriral v Grazu, nato ponovno v Chicagu. Kasneje sem izvedel, da je Remčeva gospa delila usodo režimskih nasprotnikov v zaporih.

Pozno v jeseni leta 1957 sva z ženo hodila, ob obali Michiganskega jezera, nedaleč od chikaškega muzeja. Hladno je bilo in sva se kar hitro premikala. Pred nama sta hodila starejši gospod, že malo upognjen, ob njem gospa, ki je hotela pripovedovati. Od daleč sem ujel napol znane besede. Le tu in tam, v presledkih znani naglas. Pospešila sva korak, da ujameva, če neznanca res govorita slovensko. Ko sva jih že skoraj dohitela, sem spoznal besede, pa tudi glas. Inženir Remec in njegova žena. Tisoče milij in krajev, kjer smo se prej srečavali, nisem vedel, da so v Ameriki, še manj, da so v Chicagu. Po naključju smo zadeli drug na drugega.

Vedeli smo kmalu nato, da je inženir skril leta, da se je mogel zaposliti, vedeli tudi, da sinovi silijo v strokovne poklice, opazili smo, da so Remčevi sprejeli begunstvo z vsemi veselimi in žalostnimi otenki. Redko smo se srečavali, ker sem kmalu odšel iz Chicaga. Vendar sem bil vedno prepričan, da smo si z Remčevimi prijatelji. Če sedemo za mizo, se pogovorimo kot bližnji znanci in prijatelji, četudi bo minilo deset let

ali tudi več, predno se ponovno srečamo.

Kadarkoli sem srečal Remčovo gospo, je hotela govoriti o Jaku. Spomini. Kako je prednjačil pred nami, znal metati sekiro kot indijanski tomahavk; še danes nosim brazgotino, ko sem stopil na rezilo v šotoru in si ranil stopalo; kopje je metal vsaj deset metrov bolj daleč kot mi drugi. Smejal se nam je, ko smo v potoku z rokami lovili postvri in so nam vse ušle. Pozimi nas je pod Blegašem učil smučati v visokem snegu. Spomini.

Odhaja nam generacija in zadnji njeni pričevalci. Generacija ljudi, ki so v mladostni navdušenosti zbrali podpis se za majniško deklaracijo — kje so zdaj knjige s podpisi? — bili so prisotni pri ustvarjanju slovenske narodne države in doživljali znake prve slovenske svobode. Inženir Remec je bil predvsem inženir, vsa družina je bila mnogo več.

Poslovili smo se od Remčeve gospe, visoka leta je doživela. K temu zapisu naj dodam pripombo, ki je danes bolj primerna, kot bi bila kdaj prej. Slišimo o ženah, ki so menda bile le matere in so znale igrati le podrejeno vlogo; Remčeva gospa ne spada mednje. Če se prav spominim, je skupina deklet, ki so se v Marijanišču učile kuhati v prvih letih vojne, bila generacija žena, ki pred današnjimi uspešnicami nimajo česa skrivati: žene tiste generacije — in naša mama spada mednje — so zredile družine in otroke: otrok niso le rodile, potem pa jih prepustile otroškemu skrbstvu, iz neobgljenih malčkov so vzgojile možake in ponosna dekleta, obenem pa so našle čas in energijo za socialno, kulturno in politično delo, do katerega se žene v Ameriki šele sedaj prebujajo.

Remčevi, sorodniki Debečevih iz Clevelanda, niso odmaknjeni neznanci, pač pa del slovenskega telesa, razpetega med dva kontinenta. Remčevi fantje: v roko vam sežem, ponosni ste lahko na svojo mamo. Vsi, ki smo jo poznali, smo jo imeli radi.

Medeni piknik

LEMONT, Ill. — Naše zadnje priprave za "medeni piknik" so v teku. Prosimo za sodelovanje: kupite srečke, rezervirajte kosilo ali kupite listek za kosilo — in ako ste v bližini Lemonta — prosimo tudi za prostovoljne delavce in sodelavke. Predvsem rabimo delavce za dan medenega piknika v nedeljo, 30. avgusta v kuhinji in obednici. Javite se p. Fortunatu.

Za vsako sodelovanje smo hvaležni, tudi potice in pecivo sprejemamo. Pomagajte nam k uspehu piknika.

Isto nedeljo pa je tudi romanje faranov Sv. Stefana (Chicago). Pri maši pojejo člani pevskih zborov Sv. Stefana in "Slovenske pesmi". Ob isti priliki obhajamo lemontski Baragov dan (kot vsako leto). Temu dnevu bo posvečena pridiga med romarsko mašo pri lurski volitini. Pri tej maši se bomo duhovno pripravili na obhajanje 100-letnice katedrale sv. Petra v Marquetteu. Ta katedrala je namreč tesno povezana s slovensko ameriško tradicijo in je prica naše duhovne dediščine.

Vabimo vas k romarski maši in na medeni piknik. Po maši slovensko kosilo v Romarskem domu.

P. Fortunat OFM

Misijonska srečanja in pomenki

527. Poštni štrajk v Kanadi

je trajal 42 dni, kar je nov rekord v deželi. Seveda na take rekorde ne smemo biti ponosni. Toliko v opravičilo. da bo vsak vedel, zakaj član- kov te mesece ni bilo. Enkrat se nam je posrečilo enega od- dati v ZD, ko je nekdo šel v Niagara Falls, N.Y.

V začetku avgusta nas je na potu iz Quebeca obiskal g. Vili Stalzer iz Milforda, Conn., da smo se malo pogovo- rili o rojakih v N.Y. Nje- gova žena, ga. Ana je bila več let predsednica MZA New York, predno je prevze- la vodstvo ga. Klesin. Za na- še misijonarje je daroval \$10 in \$30 za sv. maše.

Iz Slovenije je prišla prvič na obisk gđc. Vida Wolbang, ki ima v ZD in Kanadi več sošolk. Vse je želela srečati, pa ni bilo mogoče iti v ZD, ker za tja vizuma ni imela.

Upamo, da je MZA Mil- waukee imela lep piknik v juliju. Poročila se ni bilo, saj štrajk je vse na glavo posta- vil, kar zadeva stike po pošti, ki so najbolj enostavni in precej hitro izvedljivi.

Ga. Mary Kebe iz Thorn- hilla, Ont., je ponovno posla- la 50 kanadskih dolarjev za sv. maše in \$50 za vse naše misijonarje.

Ga. Vera Stanko je darova- la za naše misijonarje v To- rontu \$5, 10 dol. pa za sv. maše.

MZA Bridgeport- Fairfield, Conn.,

je spet za praznik Sv. Reš- njega Telesa, 21. junija, po Telovi procesiji priredila ko- silo za naše misijonarje. G. župnik Ljotze Hribšek je 24. junija od fare Sv. Križa v Fairfieldu sporočil, da so ime- li med seboj tudi rojake iz New Yorka in okolice, kot prejšnja leta. Čistega dobička je bilo za misijone \$351.70, k čemur sta obe sestrji, Agnes in Grace Gaspar dodali sto- tak, da je v čeku došlo skupaj \$451.70. Farane iz župnije Sv. Cirila v New Yorku je v far- nem oznanilu g. župnik pose- bej toplo pozdravil z željo, naj bi se stiki med obema župnijama vedno bolj poglob- ljali in utrjevali.

Škof iz Bridgeporta je poslal istočasno fari v pomoč novo- posvečenega diakona Alfreda Pečariča, ki bo ob letu v maš- nika posvečen. Je po rodu iz Trsta in so ga bili v fari zelo veseli.

Rojakom v MZA Bridge- port se vsa MZA za nove žrtve lepo zahvaljuje. Župni- ku Hribšku pa želi, da bi fa- ro vedno lepše lahko razvijal, kot jo že toliko let, kar je v Fairfieldu bila dozidana nova cerkev. Tudi za misijonskega duha med župljani skupno molimo.

Iz Rima sporoča msgr. Jezernik,

da so se vsi povabljeni od- zvali misijonskemu simpoziju v oktobru. Z o. Kokaljem sta še malo spopolnila prvotni program.

Prelat Janez Belej bo go- voril namesto msgr. Segule. Poročila Trsta in Gorice bodo v petek dopoldne in po- ročilo KM in MZA isti dan popoldne ob treh.

Od MZA pričakujejo tri na simpozij. Predsednica ga. A-

nica Tusharjeva in tajnica gđc. Sonja Ferjanova sta se odločili, da gresta s poročili zagotovo. Odleteli bosta ne- kaj dni prej iz Toronta na- ravnost v Rim. Po si želita obe plačati sami. Ker v MZA vsi delamo za božji lon in nihče nima po Charterju CMA v Ohio pravico za to sodelovanje kaj dobiti v de- narju, bi bilo zelo prav, da organizacija za take izredne prilike vodilnim garačem po- maga do udeležbe. S tem bi vsak sodelujoči samo pridobi- bil na izkustvih misijonskega sodelovanja in prinesel še drugim nova spoznanja, kot se bo to zgodilo ob tej priliki v Rimu. Molimo vsi skupaj, da bi udeleženci prišli vsak v svoj sedanjí delokrog po sim- poziju boljši in misijonsko bolj zavzeti in razgledani. Morda se bo le še našel kdo kot tretji, ki bi želel iti iz Clevelanda, kjer ima MZA vrsto zvestih pionirjev in so- delavk.

Te dneve je treba rezervi- rati vozni listek za letalo, da bo pri nabavi nekaj popusta.

Brat Rafael Mrzel, SDB,

se je oglasil 25. junija iz Mandaluyong na Filipinih s tem pismom:

"Kar dolgo je že, odkar sem se Vam oglasil. Sem čakal in čakal, da bo kaj odne- halo z zdravstvenimi težava- mi. Večkrat sem občutno, vendar vdano, bil priprav- ljen na vse, če je tako v Go- spodovih načrtih. Pred tedni je začelo iti na bolje, počasi, vendar stalno izginja tudi ti- sta močna utrujenost. Preje se mi je skoraj vse ustavilo, sedaj pa že lahko jem kak riž, sadje in krompir. Kljub počasnosti gre zadnje čase mnogo na bolje. Hvala Bogu, Vam in vsem dragim dobrotni- kom se iz srca zahvaljujem za duhovno pomoč in molit- ve. Vadim se res lahko v po- trpljenju.

Morda Vas je že brat Kra- mar obvestil o manj veseli novici. Janko Hribar je ope- šal. Dobil je dispenzo in me- njal status. Kar boleče za nas vse. Velika pomoč MZA pa seveda ostane, kakor name- njeno, tamkajšnji šoli, ki živi od darov dobrotnikov.

Te dni smo imeli tu na Fi- lipinih takozvane volitve. Vse je bilo enostransko. Pisali so, da greši, kdor ne gre volit. Kardinal Sin je objavil dolgo razpravo o svobodi vesti in človeka. Potem so prišli v iz- padih na dan kot masonerija in prostozidarji. Saj o tem berete verjetno dovolj v časo- pisih.

Najhujša bolezen je tu verska brezbriznost

in obupno stanje revnega prebivalstva. To velja kar za večino. S cerkvene strani je veliko prizadevanje. Nove moči na vodstvu so res kar najbolj v delu za zboljšanje. Tudi naša Don Bosco Techni- cal College šola se zelo trudi prazgojo in pomoč našim štu- dentom ter uslužbenecem. V enem letu smo imeli nad 30 tridnevnihi duhovnih vaj v skupinah in prijetnem ozrač- ju v predmestju. Tako imajo vsi po nekajkrat na leto pri- ložnost za popolno duhovno obnovo. Tudi močna skupina

Slovenian Heritage I

Površen, pristranski priročnik o Slovencih v svetu

III.

Zgodovini Slovencev med zadnjo vojno odmeri "Heri- tage I" s slikami vred vsega štiri in pol strani. Obsoja sa- mo nacistično preganjanje na Stajerskem in Gorenjskem. Ne spregovori pa v tem po- vršenem pregledu naše zgodo- vine nič o prav tako brez- obzirnem uničevanju sloven- skih življenj in imetja po fa- šistični Italiji ter o tisočih in tisočih naših smrti v njenih koncentracijskih taboriščih, ki je bilo prej več ko manj kakor v nemških.

O komunistični revoluciji in državljanski vojni, naj- usodnejšem obdobju naše preteklosti, knjiga razode- samo, da se je dosti Sloven- cev pridružio partizanom in po komunistih vodeni Osvo- bodilni fronti pod Titom. Na- to piše: "Škof Rožman in do- sti njegovih duhovnov je od- ločno obsodilo OF kot orga- nizacijo brezbožnih komuni- stičnih revolucionarjev ter kot največje nesrečo za slo- venski narod, in to tedaj, ko so skoraj vsi slovenski du- hovniki s Stajerskega z bodo- čim mariborskim škofom dr. Maksimilijanom Držičnikom vred trpeli v nacističnih kon- centracijskih taboriščih, ali bili izgnani na Hrvaško. Na Gorenjskem in Dolenjskem so se partizani pod komuni- stičnim in 'domobranci' pod klerikalističnim vodstvom brž zapletli v bratomorne bo- je."

O Rožmanovem medvoj- nem ravnanju in delu bodo sodili objektivni zgodovinar- ji, med katere pa dr. Gobetz po vse doslej povedanem za- trdno ne spada.

Rožman je bil verski pogla- var ljubljanske škofije. Sta- jerska je vsa spadala pod la- vantinsko v Mariboru. Njen vodnik, škof dr. Tomažič, je vso vojno vsaj uradno ostal na svojem mestu. Če on ni mogel storiti nič za svojo du- hovščino, kako naj bi bil pri Nemcih dosegel zanj kaj dr. Rožman, čigar področje je bi- lo uradno priključeno Italiji. Vendar je po poznejšem za- grebškem kardinalu Stepin- cu preskrbel v Neodvisni hrvatski državi zavetje ne le

bivših gojencev lepo sodeluje v svojih področjih. Verouk se na Filipinih poučuje samo na katoliških šolah.

Prilagam nekaj lepih znamk. Nekaj mi jih je poslal prija- telj iz Hong Konga in brat Paul, ki se je vrnil na Poljsko. Zelo se iz srca zahvalju- jem vsem predragim misijon- skim prijateljem in dobrotni- kom in prosim Gospoda, naj On vse bogato povrne! Se še v molitvi priporoča brat Ra- fael, SDB.

Rev. Charles A. Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE PO VAŠI ŽELJI!

lastnim pregnancem z Go- renjskega, temveč tudi veči- ni tistih iz štajerske. Med njegovimi 80 duhovni, pobiti- mi po OF, je morda tudi bil kak morebitni prihodnji slo- venski škof.

Kaj vse si je Rožman pri- zadeval za rešitev talcev in drugih žrtev fašizma, komu- nistov in nekomunistov, pri italijanskih oblasteh v Rimu in pri Vatikanu, dr. Gobetzu ni vredno omembe. In tudi ne, kako se je že pred vojno tam zavzemal za verske in narodne pravice slovenske manjšine v Italiji.

Rožman je dalje bil prvi, ki je pri upravi svoje škofije u- stanovil Sklad za pošiljanje domačih dušnih pastirjev na vse celine, kjer so živeli slo- venski izseljenci (1933). Leta 1935 se je udeležil sloven- ga odprtja Jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu. Nato je v treh in pol me- secih obiskal 40 slovenskih naselbin križem Združenih držav. Tiskana pričevanja iz tistega časa dokazujejo, da je na tej dolgi in naporni poti bil ne le verski misijonar, temveč da je s svojo besedo in zgledom oživil in utrčil narodno zavednost amerikan- skih Slovencev, in s tem nji- hovo zvestobo slovenski dediš- čini, za dvajset bodočih let. A mož, ki ga dosti rojakov v ZDA in drugod ima za svet- nika, je v "Slovenian Heri- tage I" deležen le namiga, da je bil brezbrizen celo do u- sode slovenske duhovščine pod tujo okupacijo.

Pri domobranstvu niso na- vedeni ne ideološki ne politi- čni vzroki, ne stiska sloven- skega naroda med tremi og- nji — nacističnim, fašističnim in komunističnim — iz kate- rih se je rodilo. Ni bilo ni- kakršna "klerikalistična" o- pozicija Osvobodilni fronti, temveč ljudski odpor proti njenemu početju v škodo Slo- vensem in v korist okupator- jem. Njegovi člani so bili prostovoljci, privrženci vseh demokratičnih prepričanj.

Se manj "klerikalistično" je bilo domobransko vodstvo z generalom Rupnikom in štabom, ki so ga sestavljali največ bivši jugoslovanski kraljevski častniki. Pomor 12,000 vrnjenih domobrancev po bratovski roki, brez pre- iskave, obtožbe in sodbe, da- nes priznan po uradnih ljub- ljanskih virih, bi v znanstve- ni knjigi o slovenstvu, name- njeni tujcem in nepoučenim rojakom, moral biti omenjen. Tudi domačih in tujih objek- tivnih pričevanj o značaju in namenu revolucije in držav- ljanske vojne v Sloveniji je danes na razpolago dovolj. Celo dr. Metod Mikuž, odpad- li duhovnik in uradni zgodo- vinar tako imenovane sloven- ske narodno osvobodilne bor- be, priznava, da škof Rožman in gen. Rupnik nista bila ka- ka kvislinga, torej ne izdajal- ca, marveč le protirevolucio- narja in jima pušča pravico do tega.

Zadnji, dokaj zajeten del tega svojevoljnega pregleda

slovenske zgodovine in kultu- re je dr. Gobetz namenil po- vojni republiki Sloveniji. Ne te ne SFRJ ne označuje za- njunim uradnim socialistič- nim imenom. Iz njegovega pi- sanja dobi bralec vtis, da je vse pomembno, dobro in lepo za Slovence nastalo šele po letu 1945. Da smo Slovenci prišli že v prvo in še bolj v drugo Jugoslavijo kot samo- svoj, napreden, politično in kulturno zrel ter gospodarsko razvit narod, tega dr. Gobetz ne mara vedeti.

Tudi pri naštevanju raznih dosežkov v Socialistični re- publiki Sloveniji zaradi ihte, da bi čim več povedal, ne po- zna ravnovesja med pomem- nim in nepomembnim, kar je poleg neobjektivnosti in svo- jevoljnosti tretja velika po- manjkljivost vse njegove knjige. V isti sapi z novimi mesti, tvornicami, stolpnica- mi, Triglavom, Postojnsko ja- mo, umetnostnimi in parti- zanskimi spomeniki ter dru- gim podobnim daje enakega poudarka radenski vodi, lipi- canskim žrebcom, mednarod- ni kmečki ohoči v Ljubljani, hotelskim sobam, ko da jih drugod po svetu ni, ter "so- phisticated" igralnicam v Portorožu. Čudno, da izpusti ribniške zobotrebce, ki bi po njegovem tudi morali spada- ti v slovensko dediščino!

To novo Slovenijo in pridobitve njenega socializma po- nazarja v zadnjem delu knji- ge še 49 strani najrazličnej- ših fotografij, med njimi ne- kaj iz nekdane — gore, cer- kve, slapovi, kaka javna stav- ba in grad ter podobno.

Že v tem splošnem poglav- ju je nekajkrat našel proble- lem Koroške ter tega dela naše krvi med zadnjima voj- nama in pozneje. Usodo koro- ških rojakov, politično, stati- stično in drugače dokumenti- rano, pa dr. Gobetz še pose- bej obravnava na 54 obilno ilustriranih straneh z naslo- vom "Slovenci pod Avstrijo". Ta obširni, podrobni, na moč propagandni prikaz trdega slovenskega življenja pod ne- nehmim ponemčevalnim pri- tiskom in splošno diskrimi- nacijo konča z dolgim, pate- tičnim oklicem, naslovljenim na vlade in narode Avstrije, ZDA, Velike Britanije, Fran- cije, Sovjetske zveze, pa na Združene narode, Janeza Pav- la II. ter vlado in ljudstvo SFRJ.

Namen tega opomina, ki je pregostobeseden in prepoln ponavljajočega se drobiža, je, prisiliti Avstrijo k izpolnitvi določil iz njene mirovne po- godbe, ki zagotavljajo sloven- ski manjšini temeljne narod- ne pravice in varstvo. Koliko bo ta oglas neznanega po- edinca zalegel, je seveda dru- go.

Gobetzovo hvalevredno za- vzemanje za slovensko Koro- ško se malce čudno konča z vabilom, naj rojaki v ZDA in vse "prave" (genuine) ame- riško-slovenske dediščinske organizacije pošiljajo denar- ne podpore njegovemu Re- search Centru za ne preveč znano evropsko organizacijo "Pro Cultura Slovenica", ki da skrbi za potrebe naših manjšin, posebno študentov, v Avstriji, Italiji in Madžar-

ski.

Nikjer v tem dolgem in na- tančnem razpravljanju pa ni besede o dvojem: o zavzema- nju politične emigracije (v Kanadi celo z javnimi de- monstracijami proti Avstriji) ter slovenskega tiska v svetu za pravice koroških Sloven- cev; in drugič, o zgodovin- skem dogodku, ki je po prvi svetovni vojni zapečatil uso- do severozahodnega dela na- še zemlje in njenih ljudi. To je bil tako imenovani koroški plebiscit leta 1921, ki naj bi bil po mirovni pogodbi v St. Germainu odločil najprej, ko- mu naj pripade pretežno slo- venski del južne Koroške — Cona A. Če bi se bilo to pod- ročje izreklo za Jugoslavijo, bi bili potem enako ljudsko glasovanje pod mednarodnim nadzorstvom izvedli še v Co- ni B, severno od prejšnje. Ker pa je preveč Slovencev na prvem ozemlju volilo za Av- strijo, je to zaradi njihove odločitve pripadlo njej. Plebi- scita za drugo cono potem seveda ni bilo.

Tako je bila slovenska Ko- roška po lastni krivdi med- narodno-pravno za trajno iz- gubljena. Ta odločitev pa za- hodno nezaupanje do nove Jugoslavije, tedaj najzvestej- šega satelita Sovjetov, sta tu- di po drugi svetovni vojni našo Koroško pridržala Av- striji.

Nepristranski zgodovinar bi te resnice, naj je njemu ali komurkoli še tako neprijetna in sramotna, ne smel zamol- čati.

O stanju Slovencev v Ita- liji v luči njene manjšinske zakonodaje je napisal kratko, stvarno, tehtno in nič propa- gandno razpravo dr. Bogdan Novak, profesor na univerzi v Toledu, Ohio. Novak je da- nes vodilni slovenski zgodo- vinar ameriškega in evrop- skega slovesa in poglavitni strokovnjak za tako imeno- vano tržaško vprašanje na svetu. (Glej njegovo obsežno knjigo "Trieste 1941-1945. The Ethnic, Political and Ide- ological Struggle". The Uni- versity of Chicago Press. Bila je brž prevedena v itali- janshino, v slovenščino pa doslej še ne niti v Ljubljani, niti v Gorici ali drugod.) Nje- gov sestavek je lahko celo dr. Gobetzu zgled resnega, ob- jektivnega in zaradi tega tem bolj učinkovitega pisa- nja o narodno-obrambnih vprašanjih.

(Dalje prihodnjic)

Tiskovni sklad A.D.

V tiskovni sklad Ameriške Domovine so od zadnjic da- rovali sledeči narodno zaved- ni rojaki:

Anna Medved, ...	22.00
Cleveland, O.	
Cecilia Goles, ...	
Cleveland, O., v spomin	
Lorette Slapnik	5.00
Jennie Zelko, ...	2.00
Cleveland, O.	
Ga. Anna Podnar, ...	2.00
Cleveland, O.	
Jennie Centa, ...	2.00
Cleveland, O.	
Marija Markoja, ...	7.00
East Templeton, Mass.	
Ga. Mary Godec, ...	2.00
Beachwood, O.	
Marijana Zagar, ...	1.00
Barberton, O.	
Miroslav Celestina, ...	7.00
Richmond Hts., O.	
John Cupar, ...	1.00
Euclid, O.	
John Mohorcic, ...	4.00
Painesville, O.	
Dr. Karl Bonutti, ...	12.00
Pepper Pike, O.	
Frank Martincic, ...	2.00
Chicago, Ill.	
Mary Debevec, ...	1.00
Wickliffe, O.	

Dr. Ludwig Leskovar, ...	7.00
Chicago, Ill.	
Ga. Gertrude Logonder	2.00
Lemont, Ill.	
Josephine Slanich, ...	2.00
Orinda, Calif.	
Stane Valic, ...	2.00
Cleveland, O.	
Mary Bogovic, ...	12.00
Cleveland, O.	
Stanley Kodrin, ...	2.00
Willoughby Hills, O.	
Mary Ann Mlinar, ...	2.00
Cleveland, O.	
Jože Lah Sr., ...	7.00
Cleveland, O.	
Jože in Marija Križman, ...	
Chardon, O., v spomin	
Jožeta Vojeta	10.00
Andrej Marolt	\$2.00
Cleveland, O.	
G. in ga. Mike Spisich, ...	3.00
Cleveland, O.	
Družina Štefan Marolt, ...	
Clev., O., v spomin pok.	
Jožeta Vojeta	10.00

Vsem darovalcem iskrena hvala!

V BLAG SPOMIN

NAŠE PRELJUBLJENE MAME,
STARE IN PRASTARE
MAME, TAŠČE

ANA MEGLIČ

rojena ČEGRAN

ki je umrla dne 23. avg. 1978

Tri leta so že minila, odkar te več med nami ni. Žalostna so naša srca, ko se spominjamo nate.

V raju prosí zdaj Boga, da raj nebeški nam da, kjer bomo zopet združeni, veselite večno uživali

Zalujoci:

Anton — sin z družino;
Tonika poročena Rožman,
in Rozika, poročena
Jakič — hčerki z družinama;
Jrta Balažič — vnuk z družino;
Jutka Frkuliš — hčerko Silvo
ter ostali sorodniki.

Cleveland, O., 21. avgusta 1981.

V BLAG SPOMIN

DVANAJSTE OBLETNICE,

ODKAR JE UMRL NAS

LJUBLJENI OCE, STARI

OCE IN PRASTARI OCE

FRANK KNIFIC ST.

Njegove dobro srce je prenehalo biti 27. avg. 1969.

Sladka nam je misel na Te, na ljubeči Tvoj nasmeu, na besede ljubeznive, ki imel si jih do vseh.

Zalujoca
družina

Cleveland, O., 21. avg. 1981.

TONY KRISTAVNIK

PAINTING AND DECORATING

Telephone 831-6430

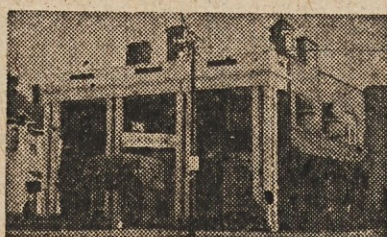
Pomlad je tu! Najboljši čas za barvanje vaših hiš!
Preglejte vaše domove in pokličite nas za brezplačen
proračun. Smo strokovnjaki! Sanitas in papiranje.
Nameščamo nove žlebove in aluminum siding.

IZ SLOVENIJE

Grafotonske plošče • Knjige •
Radenska voda • Zdravilni čaj
Spominčiki • Časopisje • Vage
na kilograme • Semena • Stroj-
čki za valjenje in rezanje testa

TIVOLI ENTERPRISES INC.
6419 St. Clair Ave., Cleveland, O.

431-5296

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME CO.

Tel: 361-3113
6916 St. Clair Ave.

ANDREJ KOBAL:

SVETOVNI POPOTNIK PRIPOVEDUJE

Službo pomožnega urednika sem zapustil leta 1927, daloma zaradi političnih nesoglasij, a še bolj zaradi želje, da se posvetim študijam na Čikaški univerzi. Nadaljeval pa sem z urejevanjem "Mladinskega lista" do konca leta 1928. Prijatelji in znanci, vsi nešolani ljudje, niso razumeli, zakaj zapuščam dober zaslužek dvainštirideset dolarjev na teden in se vračam v šole. Celo dr. Kern je kritiziral, ko je prišel na zborovanje odborikov SNPJ v Chicagu: "Čemu ti bodo služile literarne, psihološke ali druge akademske vede. Če bi si vsaj izbral kak praktičen predmet, da bi postal zdravnik ali kaj podobnega."

Odgovora nisem vedel. Zelo pa sem širšem znanju me je vodila naprej, čeprav to res ni bilo praktično v dneh, ko se je približevala svetovna depresija. In priznati moram tudi, da sem bil naveščen ozkega razgleda med priseljenci.

"Farmer"

Kmalu po prihodu v Ameriko sem občutil šibek napad malarije. Ne vedoč, če je mrzlično tresenje pospešilo kar prehlad ali kaj, sem se zbal kronične povrnitve bolezni; posvetoval sem se s čednim zdravnikom, ki je sprejemal poleg urada jednote. Dal mi je kinina in v glavnem svetoval več svežega zraka in dobro hrano. Oboje sem dobil brez dolgega čakanja in nepričakovano ter brez vsakih načrtov.

Prišel je 4. julij, narodni praznik, ko Združene države proslavljajo Dan neodvisnosti od angleškega kraljestva. Zavetnik me je povabil, da se z njegovo družino za praznik odpeljem na prerijsko, 18 milj iz središča Chicaga, torej približno 12 od urada jednote. Dejal je, da prodaja svojo hišo in namerava kupiti kos sveta ter si tam na deželi postaviti nov dom.

Takrat še nobeden sinov ni imel avtomobila in peljali smo se z vlakom do Clarendon Hills, od postaje pa peš po prašni cesti in končno čez prerijsko brez poti ali stez po plodoviti zemlji. Ni bilo koraka, da bi se pred nami ne plazila kača. To ni bilo nič privlačno, a Zavetnikovi so rekli, da raznobarvne velike in majhne kače niso strupene in da izginejo v bolj oddaljeno prerijsko, kakor hitro se nasedejo ljudje. Imenovali so jih travne kače (grass snakes).

Zemljiški agent je čakal Zavetnika, ko smo prišli. Za kos sveta sta se pogajala že preteklo nedeljo. Pred zaključkom kupčije je Jože hotel pokazati svet svojim sinovom, da si še enkrat z njimi vred ogleda položaj. Izbral si je najnižje ležeči kos pregledne okolice z majhnim močvirjem in vrbjem ob strani. Razložil mi je pozneje, da je nameraval izrabiti močvirno stran za kopalnico in vrbje,

edino drevesje daleč naokoli, mu je ugajalo.

Med razgovori Zavetnikovi z agentom sem se oddaljil in se sprehajal na razne strani. Bil je vroč 4. julij. Sonce je pripekalo, da je moral široki slammnik ostati na glavi, in odpel sem si celo srajco, da ujame trenutni vetrni piš. Po dolgem šetanju se mi je približal agent.

Pozdravil me je po angleško in dal sem mu razumeti po nemško, da ga ne razumem. Ogovoril me je s svojo židovsko nemščino in vprašal, če se mi zemlja dopade.

"Se nikdar nisem videl kaj lepšega," sem mu odgovoril. "Vsa valovita prerijska kot preproga vsebarvne cvetja. Ampak kaj je preveč."

"Kače so najboljše pomočnice farmerjev. Očistijo zemljo miši, mrčesa in drugih škodljivcev."

Kmalu me je vprašal, če bi tudi jaz kupil kos zemlje. Hvalil jo je, kot le zemljiški agent zna hvaliti: njeno plodovitost, njeno lego, čisti zrak in dobro podnebje z zadostnim dežjem, bodoči razvoj okolice v bližini predmestja in velikega Chicaga, zlasti pa načrt okrajne oblasti za gradnjo ceste v bližnji bodočnosti.

Agent je razgrnil veliko polo papirja s črtami o projektirani cesti. Cesta v ravni črti bo šla ravno ob zemljišču, kjer sva stala, je dejal, in ko bo cesta gotova, bo vrednost zemlje poskočila, da bi lahko prodal za dvakrat, trikrat toliko, kot sem kupil. S prstom na poli in nato kažeč na strani štirikotnega kosa zemlje mi je določil obseg posestva z besedami, kot bi že bilo moje.

"Nimam denarja, da bi kupil." Mislim sem, da ga bo to odvrnilo od mene.

"Pa si uslužben," je dejal. "Koliko ti plačajo na teden?" "Devetindvajset dolarjev in pol."

Agentova zgovornost se je znatno povečala. Vse je izračunal, koliko bom moral plačevati na mesec in kako bom to storil brez vsakih težkoč. Le kot prvo plačilo bi moral dati 225 dolarjev, kar ni veliko, je dejal.

"Nimam toliko." "Koliko imaš?" "Samo štirideset dolarjev." "Izposodi si." In tako dalje.

Uspel je. Prav na tistem mestu sem mu dal petindvajset dolarjev kot kavcijo, da bom kupil. Dvesto dolarjev, kot prvo plačilo, bom pa plačal čez teden, ko si izposodim. Mislim sem na brata Valentina.

Tako sem postal lastnik kosa sveta s plodno zemljo že dober mesec po prihodu v Ameriko. V poznejših letih se mi je zdela taka kupčija pri mojih razmerah velika novost, pa se je izkazalo, da ni bilo tako. Odplačila niso bila pretežka in v manj kot treh letih sem imel vse izplačano.

Pozneje poleti sem se preselil kot za spominček neke tresljaje v poznih popoldanskih urah, toda takrat še nisem stalno živel "na farmi". Življenje na preriji me je končno izlecilo. Nobene malarije nisem več dobil, celo ne na Bengalskem, kjer sem skoraj štiri leta preživel v močvirni pokrajini z raznovrstno malarijo.

Ciril Obed, Cerkljan mojih let, je prišel iz Pennsylvanije na moje povabilo. V Homerju je kopal premog s svojim očetom in se prav rad odzval, da si v Chicagu poišče boljše delo in bodočnost. Prispeval je, da sva skupaj zgradila trisobno hišo iz lesa, nato majhen hlev in kurnik.

Do malega vse hiše in druga poslopja v Illinoisu kot drugod po srednjem zapadu Amerike so se tedaj in v manjši meri še dandanes gradile iz lesa, ker je cenejši kot opeka ali kamen, in bolj varuje pred vročino in mrazom. S Cirilom sva si ogledala nove lesene hiše, ki so se začele graditi okoli postaje v Clarendon Hills, in račnala, koliko bi bilo treba za notranji stenski les, za vogale in streho ter za zunanje stene. Kupiti nov les bi bilo predrago.

Zvedel sem o podiranju vojaških barak v predmestju Cicero, kraj Chicaga, in o razprodaji že rabljenega lesa. Ves les, okna, vrata, cementne plošče za podlago in kamnin z dimnikom sva dobila v skladišču in to za ceno, ki ni presegala petnajst odstotkov tega, kar bi morala plačati za nov material. Edino žeblice in orodje je bilo treba kupiti v prodajalni.

Nikdar poprej nisem videl, kako se gradijo hiše. Ciril tudi ne. Najstarejši Zavetnikov sin Frank, ki je z brati

pomagal očetu postavljati hišo, nama je dal začetne navsote glede podlage in močnih vogelnih stebrov, notranjih reber poslopja, stropa in strehe.

S Cirilom sva se brž lotila dela in napravila pomoto za pomoto. (Te pomote sem kakšnih dvajset let pozneje vpletel v farso za pripovedovanje smešnih uspravank malima sinovoma.) Toni Štulin, beneški Slovenec iz Tarcenta, zidar po poklicu, ki je prihajal ob sobotah pomagat Zavetnikovim, se nama je pridružil. Bila sva mu zelo hvaležna, on pa nama, ko sem v jeseni nakuhal žganja, ki ga je rad pil. Toni je živel v naselišču beneških Slovencev poleg čikaškega predmestja Lyonsa. Ti so bili vsi zidarji; z drugimi Slovenci se niso družili ter so imeli svoje samostojno bratsko društvo.

In/prišli so drugi pomagači, tako da nisva samo Ciril in jaz nosila od kladiv obtočeni prstov. Nekateri sobote in nedelje je prišlo več članov društva št. 131. Niti eden med njimi ni bil stavbenik, mizar ali drug rokodelc po poklicu, a delo samo uči. Delali smo do mraka, potem pojedli "sandviče", katere je pripravila Vogričeva soproga, ali pa so jih sami prinesli.

Predvsem sem postavil tudi nekakšno klonico, ki se je pozneje razširila v hlev. Tja sem nanosil dišečega prerijskega sena, na katerem se je udobno spalo po utrudljivem delu. Od začetka do konca sem užival in ravno tako Ciril. Drugim pomagačem, preprostim kmečkim delavcem po prvotnem poklicu, a tedaj poslujočim pri pisalnih mizah jednote, pa je bilo vse skupaj v razvedrilo in prijetno zabavo.

Samo podlaga z notranjim

stenskim lesom je stala, ko sem uvidel nujno potrebo vodnjaka. Glede vode iz le-nega studenca, ki je tekla čez mojo nižino proti Zavetnikovi močvari, sem bil posvarjen. Izkopati vodnjak pa je bil popravek za strokovnjaka. Kdo naj ve, na katerem mestu kopat, da se naleti na podzemski tok z zdravo pitno vodo.

(Dalje)

Za zabavo in odmor letos 244 bilijonov

Gospodarski strokovnjaki trdijo, da bomo letos porabili v ZDA za zabavo in počitek skupno kakih 244 bilijonov dolarjev, 26 bilijonov več kot lani. Največji del — 67 bilijonov bo porabljen za počitnice.

Strateška rezerva petroleja skromna

Kongres je leta 1975 sklenil ustvariti 1 bilijon sodov strateške rezerve petroleja za slučaj nove arabske oljne zapore, slične oni v letu 1973-1974. Določeno je bilo, da bo ta rezerva do leta 1982 dosegla 500 milijonov sodov, pa jih je do-slej le 135 milijonov.

Bilijon sodov petroleja bi kril celoten uvoz olja za 90 dni po stanju porabe v letu 1975, po sedanjem pa za okoli pol leta. Uvoz olja v ZDA se je v zadnjih letih zmanjšal za nad eno četrtino in se še dalje zmanjšuje.

Inflacija rastla hitrejšje kot plače

Po podatkih Delavskega tajništva so plače uradništva porastle povprečno v letu, ki se je končalo z zadnjim marcem 1981, za 9,7%, življenjski stroški v istem razdobju pa za 10,5%.

Novi grobovi

(Nadaljevanje s 1. strani)

ob 10. dopoldne, od tam na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes, v petek, od 2. do 4. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Josephine Nozling

V ponedeljek, 17. avgusta, je v Euclid General bolnišnici umrla 84 let stara Josephine Nozling s 1432 E. 174 St., živeča v collinwoodski naselbini zadnjih 27 let, rojena Jaworski v Pittsburghu, Pa., vdova po pok. možu Williamu, mati Josephine Roberti, Claytona, Normana in Roberta (pok.), 6-krat stara mati, sestra Victorije, Steva, Andyja in Mika (vsi že pok.). Pogreb bo iz Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. danes ob 10. dopoldne na Lake View pokopališče.

MALI OGLASI

HOUSE FOR SALE

2 family, side by side. 3 bedrooms each. St. Vitus area. Call 431-4152 (90-93)

HOUSE FOR SALE

Beautiful, newer, 3 bedroom ranch. Country kitchen. St. Mary's parish. To settle estate. Call Milka 261-1182.

BOB ANDERSON REALTY

Inside - Outside Work
Redecorating, painting, repairs of all kinds including plumbing and roofing.
Call 431-7240 or 431-7343 (86-93)

3 rooms and bath. St. Clair Ave., St. Vitus area.
Call 881-1393 or 888-2765 (89-92)

Stanovanje v najem

4 sobe in kopalnica, na E. 47 St. Vse prenovljeno. Ključite 391-1941 po 4. uri pop. (X)

HISA NAPRODAJ

Bungalov z 2 spalnicama. Prostori zgoraj, klet. Z aluminijem opažen pred nedavnim. RTA na vogalu. Šole in plavalni bazen v bližini. Ključite 531-0351 po 6. uri zv. za sestanek (Agencija za nepremičnine). (88-90)

BY OWNER

REDUCED \$10,000
EUCLID NORTH OF BLVD.
Unique contemporary split — 3 bedrs. 2½ baths, cathedral ceilings, new carpeting, wood setting, private Beach Assoc. with club house just steps away. \$75,900. 261-1596 (86-90)

Open Sunday 2 to 5

18004 East Park Dr. off Lake Shore Blvd. 11% owner financing. Beautiful 3 bedroom home w. woodburning fireplace in lg. living room. Basement. 2 car garage. Many extras. Cameo Realty. Anton Matic — 531-6787.

Woman Wanted

Offering home to middle-aged woman willing to share light housekeeping in bungalow; northeast Cleveland off Lake Shore Blvd. Details during interview; between 11:00 a.m. and 6:00 call 531-2641. (90,92,94)

Beverly Hills 4 bdrm. aluminum Bungalow. Rec. room.

3 bdrm. brick Colonial. 2 fpl. Carpet. Drapes.

3 bdrm. brick bungalow. Nottingham off Lake Shore. Excellent condition.

3 bdrm. Euclid brick bungalow off E. 222.

Turk Realty
531-5337

8-sobna enodružinska. \$8,900

2 enodružinski, 8-6. E. 69 St. in St. Clair. \$12,500.

Velika dvojna na Addison Rd. Stavite ponudbo!

E. 53 St. in St. Clair. Dober dohodek. 3 stanovanja. Mesečni dohodek od najemnine \$315. Samo \$13,500.

2-družinska in 1-družinska na E. 31 St. \$12,900.

Dve 1-družinski in 2-družinska na E. 63 St. \$30,000.

18-stanovanjska. Potrebuje popravila. Samo \$18,000.

A.M.D. REALTY
6311 St. Clair Ave.
432-1322 (F-X)

FOR SALE REAL ESTATE

Financing 10-11%
Collinwood Double — \$24,900
St. Clair Brick, 4 units \$39,000
Groveview Double \$43,900
Machine Shop Brick Bldg. \$59,900
Several Colonials off Lake Shore \$55 - \$75,000
Euclid Ranch \$79,900
Willowick Brick Ranch \$72,900
Willoughby Hills 10 acre land \$52,000
Chesterland lot 80x322 \$15,500

Cameo Realty
Anton Matic, Broker
531-6787 (FX)

HISA NAPRODAJ
864 E. 73 St. 8-sobna lepi, mirni ulici. 2 garažna veranda spredaj in zgradbo pralni in sušilni stroj, štedilnik, hladilnik, hladilna prava ter drugo pohištvo. veliko družino ali za dohodke. (88-93)

FOR RENT
3 unfurnished rms. (1 bdrm and bath. Adults. No pets. E. 71 St. near St. Clair. Call 361-0989 after 4 p.m. (88-93)

FOR SALE—BY OWNER
Euclid Bungalow - 3 bdrms, aluminum siding. Fin. Bldg. rm. Kit. with built-ins, bath, 2 car garage. Holy Cross parish. Principals only. appt. 481-3975. (88-93)

STANOVANJE SE ODDAJA
Čisto, 6-sobno stanovanje duplex, se odda odraslim bivalj na 980 E. 77 St. (88-93)

HOUSE FOR SALE
Euclid, off Lake Shore — bedroom single. Double attached garage; ideal location near everything. Excellent condition. 731-0773 evs. (87-93)

Apartment for Rent
5 room suite, 2 bdrms. Adults only. Security required. Call between 6-7 p.m. — 431-2323 (88-93)

Apartment for Rent
On Addison near St. Clair. 5 rooms. No pets. Garage available. 361-6858 after 6 p.m. (88-93)

Help Wanted—Cafeteria
National food service co. opening new cafeteria in E. and Lakeside area. Looking for cooks, cashiers, salaried prep., line servers, porters, dishwashers. Openings available 1st and 2nd shift, full or part time. Excellent pay, company benefits. If you have experience in above positions call 425-8182 for appt. after 6 a.m. weekdays. (88-93)

For Sale Industrial Lots
Mentor — Heisley Rd. Sewer, water & gas. \$29,900. 357-1377, 357-1600. Owner will finance. (88-93)

For Sale Wooded Lots
South Mentor Sewer, water & gas. \$17,500. 357-1697, 357-1377. Owner will finance. (88-93)

FOR SALE Concord Large Duplex
Or in-law suite on 12 acre lake, 5 bdrms., 3 firepl., sewer, water, gas heat, 3½ car garage. Big, big 3 yr. old home \$168,900; owner will help finance.

Clinger Realty
942-1185 357-1697 (88-93)

For Rent
Four rooms (down) on E. 63rd St. (361-5887).

FOR SALE - BY OWNER
Open Sunday, Aug. 23, 11 a.m. to 4 p.m. 645 E. 159 St.

FOR SALE DOUBLE 5-5
Groveview area — 2 finished rooms on 3rd. Close to public transportation. details call

INVESTORS REALTY
481-3123 486-4141 (88-93)

HOUSES FOR SALE
6224 - 6226 Carl Ave. 2 houses on one lot. Call 391-2091 after 4 p.m. (88-93)

FANTJE NA VASI priredijo

KONCERT

V SOBOTO, 12. SEPTEMBRA 1981

V Slovenskem Narodnem Domu
6417 St. Clair Avenue

Gostujejo FANTJE NA VASI iz Toronta
ZACETEK OB 7:30 ZVEČER

Po koncertu zabava in ples — Igra Alpski Sekstet
Dar \$4.00

American Slovenian Catholic Union (K.S.K.J.)

The Oldest Slovenian Catholic Insurance Organization in America

- Life Insurance for ages 0 to 60 with unlimited amounts \$1,000 minimum.
- Athletic, religious and social activities are available to our members.

JOIN US — FOR INFORMATION CONTACT ONE OF THE FOLLOWING:

Mr. Frank Segal #226
2918 Emerald Lakes Blvd.
Wickliffe, Ohio 44092 Phone: (216) 944-0020

Mrs. Josephine Winter #150
3555 E. 80th Street
Cleveland, Ohio 44105 Phone: (216) 341-3545

Mrs. Ludmila Glavan #172
13307 Puritas Avenue
Cleveland, Ohio 44135 Phone: (216) 941-0014

OR WRITE TO:

K.S.K.J. Home Office, 2439 Glenwood Avenue,
Joliet, IL 60435 — for names and addresses of local lodge representatives in your area.

ZELE FUNERAL HOMES

MEMORIAL CHAPEL

452 E. 152nd Street Phone 481-3118

ADDISON ROAD CHAPEL

6502 St. Clair Avenue Phone 361-0583

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

SVETE LANDMARK BUILDINGS TORN DOWN

By Frank Zupancic

Slowly but surely, St. Clair Avenue is eradicating all the century-old buildings that remain a vestige of a bygone era.

Last Friday Aug. 14th, the former Svete (Florist) family home and business properties were razed to the ground in a matter of a few hours.

The cleared site at 6120 St. Clair, now the property of St. Vitus Church will serve as a parking lot for the auditorium and during schooldays it will be used as a playground.

The demolished buildings contained three store fronts, the first, 6122, a long, one-story, low slung wood building with a skylight roof. Originally, this structure opened as a bowling alley with two lanes prior to the turn of the century. This writer was shown the maple flooring by Martin Strauss just before the razing began. Around 1910 building became a photography studio and was occupied by Jablonski Photograph, in succeeding years, Joseph Balaban and lastly by Beros Studios.

The second (center) store, a small narrow facility was

mostly used as a jewelry store in the 1910's by Wm. Sitter, later it was the Rosen Confectionary. After the East Ohio Gas Fire (1944) the Novak Card Shop relocated to this location, and in more recent times Mollies Card Shop was the final tenant.

The brick-fronted 6120 building (2-1-2 story) with living quarters upstairs, served for many years as a flower shop; in the 1920's by James Slapnik, a decade later occupied by florist John Murgel and finally by the Svete Floral Shoppe. After World War II, the Svete family closed their floral establishment and rented the quarters to Attorney Branko Urbancic as a law office.

Thus St. Clair Avenue has lost several more landmark buildings that were standing for over 100 years. Maybe it is time that some concerned and dedicated citizens of our community somehow find a way to preserve and even restore some of the Victorian structures and maintain the character and aura of old St. Clair for future generations. Slavic Village and Ohio City have proven it can be done.

Eckart Seeks Whereabouts of Toxic PCB

The Federal Environmental Protection Agency has been told by an arm of congress to turn over all paperwork pertaining to recent ruptures of PCB loaded electrical capacitors belonging to Cleveland Electric Illuminating Company.

The new action continues an effort by the House of Representatives Energy and Commerce Committee to find out what safety and cleanup procedures were followed by CEI after the ruptures.

Two ruptures occurred in the Twenty-second Congressional District in June and July, one in Shaker Heights and one in Euclid. Another occurred earlier in Fairview Park. None were reported to the Federal EPA by CEI, because the amounts of PCB (polychlorinated biphenyl) release were less than the amount in the 1975 Federal Toxic Substances Control Act.

PCB's are considered dangerous chemicals, blamed by some medical authorities for skin diseases, and suspected by medical authorities of causing cancer.

The directive to retain all drafts of the final report to the Committee, and all reports of investigative activity which were transmitted between the Cleveland, Chicago and Washington offices, went to EPA Administrator Anne M. Gorsuch, at her Washington headquarters.

A member of the staff of the House subcommittee on Investigations of the Energy and Commerce Committee said the EPA response was "totally incomplete."

The staff member said the response had been expected to include records of what calls came to the EPA from the public about the three

spills, what reactions were officially recorded as taken by CEI, and what were the official recorded observations of EPA investigators.

CEI officials earlier filed a report with the same committee. It was accepted without further request for information.

Officials of the EPA earlier told my office they could pursue administrative action under the law, including seeking a monetary settlement from the company, if any failure in proper reporting or cleanup procedures was noted by investigators.

I continue to believe the citizens should know the location of these potentially dangerous chemicals in their neighborhoods.

I will continue to work with local government officials and citizens to see that adequate safeguards are in the law for the safety of the community.

Festival Results

Thanks to all our parishioners for the fine attendance at the Festival, Sunday, Aug. 16. We know everyone will be happy to know the winners of the raffle, here they are:

First prize — Chester Zgodinski; 2nd — Frances Stariha; 3rd — R.E. Quinn; 4th — Joe Avsec; 5th — J. Smrekar; 6th — Dorothy Rzeszut; 7th — Anthony Ruttar.

We anticipate an approximate \$11,000.00 profit for the "Instant Festival" affair.

Father Vic Tomc,
Pastor,
St. Mary's, Collinwood

Likes Gobetz Book

Editor:

A few months ago Dr. Edi Gobec published a book on Slovenian heritage. This is only the first volume, which is to be followed by three more volumes for which he received a grant from the U.S. government. His work was a great success — two editions in only a few months in spite of fact that some of our newspapers denied Dr. Gobec all publicity.

The book is a result of over twenty years of careful research. Therefore it is even more surprising to find this successful work, product of so many years of careful research, described as written superficially.

It would help, if you spend some time reading this fine work — or to find someone who read the book himself. I would dare to suggest Mr. Petkovsek if you read Slovenian, in order to be able to read Slovenian section of A. D., this might spare additional controversy and even further diminish the number of the subscribers of Ameriška Domovina.

Respectfully yours,
Joseph Felician
Cleveland, Ohio

LOUIS KASTELIC

Mr. Louis Kastelic, Sr. died at the home of his son Robert in Twinsburg, Ohio after a short illness at the age of 80 years on Monday afternoon, Aug. 17.

Mr. Kastelic was born in Matenja Vas po domace Vramco, Yugoslavia, and came to this country 60 years ago. He first settled in Youngstown, then for a short while Toledo. Then he moved to Maple Hts., where he has been a resident for the past 57 years.

He was very active in fraternal work being an organizer of Holy Family Lodge No. 207, KSKJ, and serving as president for many years. A few years ago it merged with St. Joseph's No. 146, KSKJ. He was also a member of Lodge No. 139, SNPJ; Lodge Dom No. 25, AMLA; and the Maple Hts. Catholic Club.

He was an organizer of the Slovenian Home in Maple Hts. and served as a director for many years; he was also a former President and organizer of the Planina Singing Society. Many years ago he also organized the Balinca Club in Maple Hts.

In 1969 Mr. Kastelic was voted Slovenian Man of the Year.

He is survived by his wife Antonija (nee Jordan) to whom he was married 57 years; 3 sons Robert, Dr. Joseph, M.D., and Louis A.; a daughter Bernadette Rudolph; 19 grandchildren; and 2 great grandchildren; also a sister, Fanni Erbaglio, in Europe.

Collinwood Slovenian Home Festival Slated For August 23

Cleveland, O. — The Collinwood Slovenian Home will be celebrating its Annual Homecoming Day on Sunday, August 23rd, with a parade from St. Mary's Church, 15519 Holmes Avenue to the hall.

The parade route is on E. 156 St., 157th St., 159 Street, between Saranac Road and

SERVICES HELD FOR FATHER BREZNIK

Spokane, Wash. — Mass of Christian Burial was held July 21 at Immaculate Conception Parish, Davenport, for Father Aloysius Breznik, the church's pastor, who died of a massive heart attack.

Over 50 priests and deacons were at the Mass for their fellow priest who first came to the Spokane Diocese in 1950 from Yugoslavia, fleeing Communists who tried to murder him in his homeland.

Bishop Lawrence Welsh was the main celebrant of Mass. Principal concelebrants were Father Anton Flour, retired priest of the Spokane Diocese and the homilist; Father Frank Bach, chancellor; Father Victor Breznikar, pastor of St. Patrick Church, Colfax; and three Yugoslavian priests serving in the United States: Fathers Karel Pecovink and Joseph Vogrin of the St. Cloud Diocese (Minnesota) and Father Joseph Mauser of the Helena Diocese.

The 69-year-old Davenport pastor had planned to retire and move to Spokane next year.

Burial was at Holy Cross Cemetery in Spokane.

Father Breznik was named pastor of Immaculate Conception Parish and its mission church, St. Michael's, Reardan, in 1972.

In his homily, Father Flour, described his close friend as a "humble, kind, learned and loyal Catholic."

Father Breznik was both

Wants Editorials

Editor:

New York, N.Y. — I am sorry to learn that you must cut down on your weekly issues. However, I will continue to subscribe, it being the most informative Slovenian-American publication in the U.S.

If I may, I'd like to add that your Friday edition would be significantly enhanced if you had an editorial column. Some of Susel's editorials in Slovenian are excellent and it is a shame that they are not read by your English section readers. Also, articles such as Velikonija's on the Adamic symposium in St. Paul, Minnesota could well be translated into English. Adamic, after all, wrote his books in English, and it is the Slovenian-American to whom his writings are or were significant, not so much to the Slovenian readers of your newspaper. By the way, Florence Unetich wrote an excellent article on the symposium for Prosveta. There was nothing in your paper in English on this Adamic meeting.

John P. Nielsen, Ph.D.

Recipe

CREAM CHEESE COOKIES

1 eight ounce package cream cheese, softened
½ pound unsalted butter
1 teaspoon vanilla
½ teaspoon butter flavoring
2 cups unsifted cake flour
½ cup sifted confectioners' sugar
½ teaspoon salt
Fruit preserves, strawberry and pineapple
1 lightly beaten egg white
Blend cream cheese with butter, vanilla and butter flavoring. Sift together dry ingredients and stir in. Mix well. Wrap and refrigerate overnight.

Using a portion at a time so dough doesn't get too soft to handle, roll out on lightly floured board to ½ inch thick. Cut 2-inch circles. Cut small circles out of centers of half the circles. Center whole circles with dabs of preserves. Top with peek-a-boo circles and seal edges. Brush with egg white.

Bake on ungreased cookie sheets at 375 degrees for 10 to 15 minutes. Makes about 3 dozen.

Dear Editor,

Hi! Enjoy the Ameriška Domovina, hope I can pick up some of the Slovene language. Since my dad passed away, I have hardly spoken the language. I haven't forgotten it, but the words sound strange and I wonder if I'm pronouncing them right, old age I guess, forgetful, etc.

Hope some of the readers will enjoy the recipe, hope to

Memo: From Madeline

By Madeline Debevec

CAMPUS NEWS —

Mary Elizabeth Zalar has graduated from George Washington University Medical School in Washington, D.C. following a brilliant academic performance in her undergraduate and graduate years. She is the granddaughter of the late Joseph Zalar, former supreme secretary of the KSKJ (1900-1959).

The new doctor joins the other physicians in the Zalar family: Dr. Joseph Zalar, Jr., a family physician who resides in Joliet, Illinois; his son, Dr. Joseph Zalar, III, a urologic specialist, who practices in Champaign, Illinois; Dr. Richard W. Zalar, a gastroenterologist, who is Ambulatory Care Chairman at Saint Mary of Nazareth Hospital in Chicago, Illinois; and his son, Dr. Richard W. Zalar, Jr., who is a practicing obstetrician and gynecologist in Torrance, California. Dr. Mary E. will start her specialty training in the field of Obstetrics and Gynecology at St. Agnes Hospital in the Washington area in July, 1981. Upon completion of her residency, she will practice in the same location.

She reflects back frequently on her grandfather's attitude and encouragement toward's excellence in academics for which she is forever grateful.

Elizabeth Grdina and Joe Jerse graduated from Cleveland Marshall College of Law. They both received their Juris Doctor degree.

Congratulations to all!

St. Mary's Church (Holmes Ave., Cleveland, Ohio) will celebrate their Diamond Jubilee Dinner on Sunday, October 18, 1981, at 2 p.m., at the Slovenian Home on Holmes Ave. Dinner will be prepared by Julie Zalar and her staff. Donation \$10.00 Abbot Jerome Koval, OSB, will celebrate the Mass at Noon with Father Tomc.

For tickets contact Fr. Tomc at 761-7740.

SERVICE NEWS —

Second Lt. Andrej Kokal has graduated from Air Force fighter lead-in training at Holloman Air Force Base, N.M. During the eight-week course, the pilot learned fighter tactics for combat situations.

Kokal will now serve at Davis-Monthdn AFB, Ariz., with the 355th Tactical Training Wing. A 1979 Cleveland State University graduate, he is the son of Mr. and Mrs. Joseph Kokal of Saranac Road, Cleveland, Ohio.

Marine Private Brian Mlakar, son of Tony and Heady Mlakar of Willowick, has returned from a deployment to the Mediterranean Sea.

have more in the near future.

I used to live on E. 64 St. and still visit my very dear friend, Mrs. Frances Peterlin.

Sincerely,
Mrs. Mamie (Kerze) Fiekiewicz
Cleveland, Ohio

He is a member of Battalion Landing Team 2/8, Camp Lejeune, N.C.

Anniversary Greetings To:

John and Angie Laurich of Euclid, Ohio, will celebrate their 45th anniversary on August 29.

Joseph and Susan-Rose Smrekar of Maple Heights were married July 2, 1931, in Cleveland.

They recently celebrated their Golden Wedding anniversary by renewing their vows at a noon mass at St. Piux X Church in Bedford followed by a reception at VFW Post 3290 Hall in Maple Heights.

They are the parents of Nancy Loeschen of Bedford, Joseph of Knobnoster, Mo., Carol of Strongsville and the late Rose Hicar. There are three grandchildren.

The senior Smrekar retired as a supervisor for Cleveland Pneumatic Co. in 1972 after 33 years of service. The family home is 21419 Kenyon Dr. Congratulations to all!

Collinwood Slovenian Home sets homecoming

The Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Ave., will celebrate its 14th annual homecoming with a parade and open house Sunday, Aug. 23.

The picnic-style event will honor John "Primo" Primozich as 1981 man of the year. Primozich has been an active member since 1945.

The 1:30 p.m. parade, beginning at St. Mary Church, 15519 Holmes Ave., will be led by the U.S.S. Slovenian Band. Costumed Slovenian children from area parishes will also be in the parade along with clowns, jugglers, floats and antique cars.

Following the parade, the home will be open to the public with continuous entertainment including music, dancing and refreshments. The Bob Schauer, Corky Godec and Art Perko Orchestras will provide music along with the Euclid Button Box group and the Buttons and Bows ensemble.

Balinca ball tournaments will be held throughout the day.

Catherine Marie Osredkar Makes Debut

Patricia and Florian Osredkar of Miller Avenue, Euclid, Ohio, a daughter, Catherine Marie, on July 24, weighing 6 lbs. 10 oz.

Slovenians in Europe

Two recent graduates of the Slovenian gymnasium in Celovec took eternal vows recently. Both instructors hail from Slovenj Plajberk in Carinthia.

The periodical, "2000", recently celebrated the 10th anniversary since it started publication. Appearing somewhat irregularly, the journal is devoted to philosophy, art, culture, and religion. In its 14th number, there were articles by M. Bubra, P. Kovacic, T. Kermavner, M. Rozanc, and V. Blazic. The journal caters

(Please turn to page 6)

Memo... From Madeline

(Continued from page 5)

to Slovenes in the Terst-Gorizia area.

A new book in German appeared recently under the title of "Das Slowenische in Kaernten" (The Slovenes in Carinthia). The 300-page book is the work of Dr. Gerot Fischer, Slavist at the University of Vienna. The book describes the problems of the Slovenian minority in Carinthia, a province of Austria. This province at one time was part of Greater Slovenia, which Austria got after World War One, and has constituted a minority discrimination problem for the Slovenes ever since.

Catchcall in Carinthia: "Two Languages is Better", is the Carinthian Slovenes way of emphasizing their Slovenianism in German-speaking Austria.

Many thanks to Joseph Zelle for submitting the news to

us.

Mrs. Nousek had a stroke on Aug. 1 and has been confined to Euclid General Hospital where she would welcome visitors.

A Speedy Recovery To:
Frank Wolf of Richmond Heights, Ohio. He is recuperating in an Anchorage, Alaska hospital following emergency surgery during his recent trip there.

Slovene Home for Aged Benefit Days at Fazio's Supermarkets will be Aug. 31, Sept. 1, 2, and 3.

Please pick up Identification Slips at Slovene Home for the Aged, or call 486-0268 ask for Terry Lavrish, or at the Ameriška Domovina office.

Fazio's will be glad to donate 5% of your purchase to the Slovene Home for the Aged. But you must give I.D. slips to the cashier.

SOUTH FLORIDA SLOVENES NEWS

Miami, Fla. — American Slovene Club of South Florida held its regular meeting on Sunday, Aug. 2. Inclement weather kept many regulars at home, but 29 diehards showed up.

One of our members is very ill at this time. Many of you will recall him from E. 185 Street (Cleveland) Walter Gaus — music teacher years back. A great guy. Cards would be welcome. We were very troubled to hear the bad news. His address is 3700 N.W. 27th St., Lauderdale Lakes, Florida 33311. Please, they are one nice couple.

For folks who are planning a trip to Florida this winter, indulge yourself in a little extra fun. Plan to be here in late February, if possible. We are having a dinner dance. We will make it "special".

Those of you who missed last spring's event must have heard of it. We were proud of it and pleased to have had so many folks from the Cle-

veland area and nearby to attend. We hope to see you again. Hope to make it even better this time.

We wish a singing group would plan to come then. It is closer than going to "Stari Kraj".

I had suggested to Tony Petkovsek to arrange something of that nature. More so since I heard some of that super singing at the picnic at the SNPJ farm when Euclid pensioners had their picnic. My ears are still ringing. We need that kind of singing here badly. It was sheer happiness to hear domaće pesmi. I thought my heart would burst with joy.

Do let us know so we can get the homes all worked up to come, not only for our benefit, but for their enjoyment. Many here must have forgotten Slovenian songs.

So until we meet again, keep well.

M. Willis

PLACE YOUR AD HERE

CALL (216) 431-0628

Roy G. SANKOVIC FUNERAL HOME

(Formerly Stanley H. Johnston Funeral Home)

15314 Macauley Ave.
(Cor. of E. 152 St. and Lake Shore Blvd.)

531-3600

Funerals to meet the financial status of all families.
Roy G. Sankovic, director

Lordie,
Lordie

TONY'S
40

SCANDINAVIA

By JOE GORNICK

(Continuation)

Next we took a stroll around the quaint old town (Gamla Stan). This is an island of narrow and cobbled stone streets, small courtyards, and centuries old buildings. Some of the homes

Happy Birthday

Mrs. Elroy Primuth of Cleveland Heights (Aug. 27).

Rita Kokal (Aug. 31).

Betty Roth Kelly of Mayfield Heights, Ohio (Aug. 21). Special greetings from all of her friends including Kathy Guist and Jean Krizman.

Allison Lee Kirchner of Mentor, Ohio celebrated her 2nd birthday on Aug. 18. Special wishes are being sent her way from grandpa Ed Kirchner, great grandmother, Josephine Klemencic and family.

Emma Petkovsek (Aug. 14).

Linda Petkovsek (Aug. 17).

Tony Petkovsek, Jr. (Aug. 20).

Ann (Azman) Petkovsek (Aug. 21).

John Petkovsek (Aug. 22).

Sister M. St. Augustine (Jean) Petkovsek (Aug. 28).

Jerry Humar of Holmes Ave., Cleveland, Ohio, will celebrate his 94th on Aug. 24.

Theresa Vegh of Mentor, Ohio celebrated her special day on Aug. 19. Fondest wishes from her parents, Louis and Theresa Novsak.

TONY BUTALA (second from right), leader of the Lettermen singing group, greets former neighbor from Sharon, Pa., and now the mayor of St. Clair Ave., Cleveland, Tony Stanisha. Also enjoying a backstage chat with the Lettermen, who recently appeared at the Front Row Theatre in Highland Heights, are Madeline Debevec of the American Home (left) and Butala's aunt. The singing trio has one of the best entertainment acts in the world.

are being renovated at a high cost to the landlords. The government is subsidizing about 80% of the cost. This is a peaceful and restful area. All along the tour people were friendly.

Next we visited St. Nicholas, the oldest church in Stockholm, founded in the beginning of the 13th century. Most of the structure was destroyed by fire in 1303 but was rebuilt within a few years. This church is considered the birthplace of the Lutheran reformation in Sweden. It was here that the first mass was celebrated in the Swedish language, and first evangelical hymns were sung. This church has been used for the coronation of the Swedish kings and queens. Standing is a statue depicting St. George and the Dragon from 1489. Fashioned from wood, it has been restored to its original color. Stone floors are from the 17th century.

We continued on and saw another picturesque view from the bridge, bay of the Baltic Sea.

In dock were icebreakers that can break ice six feet thick, and break thru a mount of fifty feet. Over 130,000 boats are in Stockholm with 27 islands and 50 bridges.

Eight kings have ruled since the founding of Sweden.

Taxes are about 45%. In reference to medical care, an initial fee of 25 dollars, thereafter free.

In the distance stands the Kaknas Tower, the tallest building in Scandinavia, 508 feet high. Housed here are various stores. Up on top is a restaurant, glass enclosed observation veranda. Officially, it opened on May 12, 1967.

Another point of interest was seeing the warship Wasa.

In 1625 King Gustav II Adolf ordered the building of the Wasa at the Royal Dockyard, what is now Blasieholmen. On August 10, 1628 the ship commenced her maiden voyage from near the Palace in Stockholm to join a squadron at the Alosnabben naval base. Within Stockholm's harbour, it heeled heavily to a sudden gust of wind that poured water in through her lower gun ports. The resultant list grew steadily worse and finally the Wasa foundered in 100 feet of water with, "Sails set, flags flying and all". With her, she took many of the crew and relatives who had been allowed to accompany the vessel in sheltered waters.

Several futile attempts were made to raise the ship. In 1664 and 1683 a total of 54 cannons were salvaged using a diving bell.

On April 24, 1961 the Wasa broke surface after 333 years on the bottom. The hull was filled with tons of mud. Archaeologists recovered about 24,000 objects, mostly wood. Leather, textile, gold, silver, copper, bronze, brass and cast iron were recovered in fairly good condition.

The Wasa was about 200 feet long, about 30 feet at her widest, with a weight of about 1,300 tons. A crew of 133 sailors and 300 soldiers were assigned to this ship. Restoration is continuing. High humidity is maintained in the Pontoon building, to keep the wood from drying too fast and cracking.

(To Be Continued.)

Notice

St. Vitus Altar Society will hold a Krofe Sale Saturday, August 22.

FOR SALE BY OWNER

In Euclid, near Lloyd Rd. - 4 bedrms., all brick, energy efficient Bungalow, in Slovenian neighborhood. Newly remodeled kitchen, rec room, 2½ bath, 2½ car garage. \$74,900. Call for appt. 261-2041 (81,84,87,90)

ANTON M. LAVRISHA

Attorney-at-Law (Odvjetnik)
Bus. 623-8588 Res. 531-3413
(F-X)

Carst Memorials Kraška kamnoseška obrl

15425 Waterloo Rd. 481-2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

REMODELING

RICHARD S. PRICE — CONTRACTING

Third Generation — All Home Renovations

7309 St. Clair Ave.

TEL. 391-4688

"My Only Business"

GRDINA FUNERAL HOMES

1053 East 62 St.

431-2088

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

GRDINA FURNITURE STORE

15301 Waterloo Road

531-1235

LAND LIQUIDATION SALE

APPLE CREEK SUBDIVISION

Overlooking Metropolitan Park in the Scottish Highlands
CHOICE OF 15 REMAINING LOTS
FULLY IMPROVED

from \$13,900

2 MODEL HOMES

No Reasonable Offer Refused.

2½ baths, 4 bedrooms, central air, full built-ins.

For information Call 473-5200

Directions: Highland Road to Dumbarton (across from Trebisky), north on Dumbarton to Douglas. Douglas to Harms. West on Harms to Apple Drive.

Two Hundred Place

Popular Rentals in the heart of residential Euclid
1-2-3 Bedrooms from \$208 includes Heat

— CHILDREN WELCOME —
No Pets

OPEN Weekdays 9-5 p.m., Sat. & Sun. 12-5 p.m.

837 E. 200th St. — Call 531-3384

BRICKMAN & SONS

FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & East 222nd St. — Euclid, Ohio

It pays to be Independent.

6%

PASSBOOK
SAVINGS

5 3/4%

INTEREST
CHECKING

EARN THE HIGHEST INTEREST
ON PASSBOOK SAVINGS AND INTEREST-CHECKING
IN CUYAHOGA COUNTY

INDEPENDENT
SAVINGS

1515 E. 260th, Euclid, Ohio 44132

731-8865

920 E. 185th, Cleveland, Ohio 44119

486-4100